

B. Çörçilin tenkidlere verdiği cevablar

“Mağlûbiyete
verilecek yegâne
cevab bir
muzafferiyettir,,

Çörçil diyor ki

“Giridin müdafaasına
teşebbüs etmemiş bulun-
saydık Almanlar şimdi
nerede olurlardı?,,

Londra 11 (A.A.) — Başve-
kil Çörçill'in nutkundan devam:
Ne olursa olsun teçhizatımızın
Almanlarinkine nazaran ve adedi
tibariyle kıyas kabul etmeyecek de-
recede noksan olduğu hakikati el-
veym bakidir.

“Almanlar şimdi nerede
olurlardı?,,
Yunanistana hiç gitmemiş oldu-
ğumuz veyahud Girid'in müdafa-
asına hiç teşebbüs etmemiş bulun-
(Devamı 3 üncü sayfada)

İtalyanlar Atınayı işgal edecekler

B. Mussolininin
nutkundan parçalar

Yunanistan İtalyanın
hayat sahasına dahil

Roma, 11 (A.A.) — Stefani:
B. Mussolini'nin nutkunun devam:
Yunan ordusunun İngiliz yardı-
mı olmaksızın 6 ay dayanmaya
cağını söylemek de mümkündür.
(Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün :

Çocuklarda görülen
salgın hastalıklar

YAZAN
Profesör doktor
İhsan Hilmi Alantar
(2 nci sayfamızda)

— Ne kadar garib bir hay-
van.. Bir haftadır bir şey ye-
rmiyor.

— Tabii yemez, Girid sul-
rından geliyor.

Şamanın umumî manzarası ve şehre doğru ilerleyen bir Fransız kit'ası

Suriyede mukavemet başladı

Müttefiklerin
ileri harekâtı
devam ediyor

Yıldırım
harbi yok

Vişi, 30 tank tahrib edildiğini
8 tayıre düşürdüğünü
bildiriyor

Kahire 11 (A.A.) — İngiliz
Ortaşark umumî karargâhının teb-
liği:

Libyada, kayda değer mühim bir
sey yoktur.
Suriyede, müttefik kuvvetler,
(Devamı 3 üncü sayfada)

VEYGAND HAREKÂT ALEYHİNDE

“Suriyenin
feda edilmesi
lâzım....,,

General Veygand Alman-
yadan askeri yardım
istenilmesini reddetmiş

Londra 11 (A.A.) — Ofi a-
jansının Fransız huçudunda
bulunan muhabri bildiriyor:
Teyid edildiğine göre Afri-
kadaki de Gaulle kuvvetlerine
karşı harekete geçmek mese-
lesinde General Weygand A-
(Devamı 3 üncü sayfada)

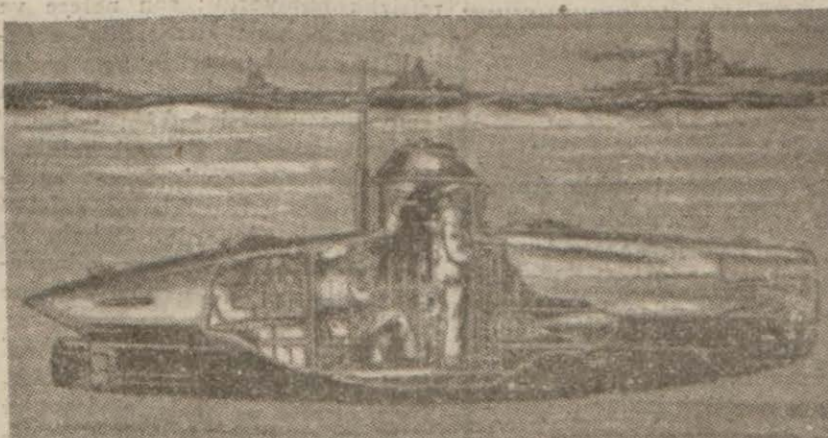
Askerî vaziyet Kıbrıs üzerine bir taarruz beklenemez!

O halda Almanya için yeni hareket hedefi
neresi olacaktır? Bütün hedefler en ağır
müşkülâtın vücutte getirmiş olduğu
tstihkâmlarla mahfuz bulunuyor

İngilterenin kullandığı usullerin
tamamen tersine olarak, her attığı
askeri adımı büyük bir esrar bul-
tu içinde saklayan Almanya; yazın
bu güzel mevsimini boşa geçirecek
değildir. Mihverin iki başı arasında
Giridin fethini müteakib yapılan u-
zun saatli konuşmalara ve bu ko-
nuşmalarda askeri salâhiyetlerin
de arada sırada iştirakine bakılırsa
yeni bir hareketin gecikmeyeceğine
hükmedilmek tabiidir. Fakat, bu
hareketin hangi istikamette ve han-
(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Yeni silâhlar

Japonlar 5.000 dolara malolan 3 kişilik
denizaltı gemileri yapmışlar

Cep denizaltılarının makta-
Amerika gazetelerinin yazdığı gibi, «cep denizaltıları» yapılmakta
dır. Bu tahtelbahirin uzunluğu an-
mürettebatı üç kişiden ibaret olan
(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

Gönüllü hasta bakıcılar Vatan vazifesine koşmakta ilk şerefi kazanan- ların isimlerini neşrediyoruz

Yardımevenler Cemiyeti tara-
fından şehrimizdeki hastanelerden
bir kısmına tevzi edildiğini yazdı-
ğımız gönüllü hastabakıcılardan bi-
rinci grup dün bilfiil derslere baş-
lamıştır.

Bu münasebetle Türk kadınının
çağırdığı vatan vazifesine ilk ev-
vel koşmak şerefini kazananların i-
simlerini memnuniyet ve iftiharla
dercediyoruz:

Eftal hastanesinde ders gö-
renler Nüveyre Örucü, Eleni
Hristidi, Jale Seden, Viylâ
Seden, Ana Hristidi, Lüsyen
Tarban, Palet Mercan, Hü-
nüye Yoruk, Dora Kent, Be-
la Kent, Seza Kent, Andiha
Egengil, Seniha Güneyli, Ha-
sibe Aypaylaygil, Gülizar Ay-
(Devamı 7 nci sayfada)

Hastaneyi soyan bir karı koca

Evvelki gün, Haseki hastanesin-
de garib bir hırsızlık vak'ası olmuş-
tur. İşin sayanı dikkat tarafi, kısa
fasalalarla bir müddettenberi de-
vam eden bu hırsızlıklar, binbir
ihtimalla tedavisine çalışılan ka-
dın bir hastanın yapmış olmasıdır.
Rebia adındaki bu kadın, iki ay-
dır hastanede yatmakta, sihhi va-
zietine nazaran ziyaretçileri bile
ancak koğuşta görüştürülebilmek-
tedir. Son günlerde hastaneye aid
bazı eşyanın birer ikişer ortadan
yok oldukları görüldüğünden has-
talar, bilhassa ziyaret günleri ida-
re tarafından sıkı bir kontrol altına
alınmışlardır.

Bu meyanda göz hapsine alı-
nan Rebiannın evvelki gün kendisi-
ni ziyarete gelen kocası Mehmede
(Arkası sayfa 7 sütun 3 te)

[Düşünceler]

“30 sene harbi,,nde
olduğu gibi...,,

— Eğer muharebe iktisadından ev-
vel askeri bir neticeye götürülemezse
«30 sene harbi» gibi bir şeye şahid ola-
cağız.

Bu cümleyi Amerikanın eski Belçika
sefiri Mister Cudahy söylüyor.

Tarih hiçbir zaman aynen tekrür
etmez, fakat birçok sayfaları arası-
nda birçok benzer noktalar vardır.

30 sene harbi Bohemyanın Prag
şehrinde başlamıştı, Danimarkaya
geçti, İskandinavıyaya atladı, Fransa-
ya indi.

1939 harbinde de bütün bu isimleri
görürüz. İlk ateş Bohemyadan çık-
mıştır, Orada Polonyayı yakarak Da-
nimarka yönde İskandinavıyaya geçti,
Fransaya indi.

30 sene harbi bir din ve siyaset
kavgasıydı. Protestanlık katolik ara-
sında mevcut münafereften doğdu,
siyasi hırsı alet oldu.

20 nci asrın dini para ve menfaat-
tır.

1939 harbi açla tokun mücadelesin-
den doğdu, şimdi siyasi menfaatin e-
linde alettir.

Sebebd e benziyen iki harbin netice-
de de benziyeceklerinden şüphe etmi-
yelim.

30 sene harbi dünyaya yeni bir
manzara vermişti.

1939 harbi de yeni bir manzara ve-
recektir.

Birincisini yapanlar yaptıklarından
pişman olmuşlardır. İkincisini yapan-
lar da yaptıklarından pişman olacak-
lardır.

İhtikâr mücadelesi Karlman mağazası ile Haylayf pastanesi adliyeye verildiler

Dün 2 muhtekir cezalandırıldı, 3 ü
hakkında da takibata başlandı

Son günlerde adedi çoğalan
ihtikâr vak'aları ile mücadelesinin
de memnuniyet verici bir şekilde
arttığı görülmektedir. Dün gerek
müddeimumilik, gerekse millî
korunma davalarına bakan asli-
ye 2 nci ceza mahkemesi yeni-
den birçok ihtikâr vak'aları ü-

zerinde meşgul olmuşlardır.
Bunlardan en mühimmi Bey-
oğlunda İstiklâl caddesinde meş-
hur Karlman mağazası aleyhin-
deki iddiadır. Bu iddiaya naza-
ran, Karlman müessesesi İstiklâl
caddesinde Anzavur pasajında
(Devamı 5 inci sayfada)

İçki yasak edilmeli mi? Taraftar ve aleyhtarların delilleri gittikçe daha fazla kuvvetleniyor!

İçki taraftarları

“İçki, mücadele
edeceğimiz afetlerin
en sonucusudur,,

● İstanbul okuyucularımız-
dan B. H.:

— Son Postanın açmış olduğu
anketi, memleket içindeki içtimal
meseleler üzerinde vatandaşların
fikirlerine tercüman olması baki-
mından cidden ehemmiyetli bulu-
yorum.
(Arkası sayfa 7 sütun 1 de)

İçki aleyhtarları

“Eğer yeni nesli
düşünüyorsak bu
yasağı koymalıyız,,

● Bursa okuyucularımız-
dan H. K.:

— İçkinin kaldırılmasına ben-
ce imkân yoktur. Fakat bu imkân-
sızlığa rağmen bu menhus madde-
yi ne yapıp yapıp tesirsiz bir hale
getirmeliyiz.
Bilhassa; gençlerin bu iptilâya
(Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

İki Kralı ve bir diktatörü dolandıran meşhur dolandırıcı Mahmud Saim

Eski bir zabıta amirimiz, 23 senedir peşinde
koştuğu bu adam için ne diyor?

Nedamet getiren ve
hatıralarını yazmakla
bunu isbat eden
Mahmud Saimin
ifşaatı yarın
başlıyor

Mahmud Saim
da Mahmud Saim gibi cidden nevi
şahsına münhasır bir suçlu tipine
tesadüf etmedim desem mübalâğa
etmemiş olurum.
Vazife icabı 23 senedenberi ya-
kinen tanıdığım Mahmud Saimin
(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

— 30 senelik meslek hayatım-

Hergün

Fransız siyasetinin
Bir senelik tekâmülü

Muhittin Birgen

Fransa, Almanya ile mütarekeyi imza ettiği sıralarda harbin bu kadar uzayacağını zannetmiyordu. Kendi üstüne gelen askeri dalga o kadar büyük ve ağırdı ki bunun karşısında İngilterenin maddeten değilse bile manen dayanmayacağını hesap ediyor ve nihayet bir sulhun gecikmeyeceğini düşünüyordu. İngilterenin gösterdiği mukavemet ve harbi uzatıp vakit kazanma siyasetindeki muvaffakiyeti Fransa'nın hesaplarını yanlış çıkardı.

Aradan hemen bir senelik zaman geçti. Bu müddet esnasında Fransanın macerası açıktır. Şimdi anavatan siyaseti Almanyanın, müstemleke siyaseti ise İngilterenin hacizleri altında bulunuyor. İflâs fena şeydir üçüncü cumhuriyetin radikal sosyalist idaresi iflâs ettikten sonra. Fransa her türlü hareket serbestisini kaybetmiş bulundu. Şimdi, hâlâ, o hürriyetsizlik ve kuvvetsizlik içinde çırpınıyor.

940 Haziranındaki harab Fransıyı teslim adıp ona, millî ve kontinental bir siyaset içinde kalkınma imkânları aramaya karar vermiş olan Mareşal Pétain, Fransanın hayatını Fransada ve binaenaleyh Avrupada gören zümrenin temayüllerini taşıyordu; etrafına da onları topladı, Napoleon devrinin İngiliz aleyhtarı anlayışlarını temsil eden bu zümre, Avrupada Fransaya temin edilecek bir huzur ve emniyete mukabil, icabında Avrupa harici müstemlekelerin huzursuzluğunu göze alıyordu. Bunun için, Fransız siyaseti, daha o tarihlerde bu sütunlarda haber vermiş olduğumuz mecrayı takip ederek, bu istikamete gitti.

Onun bu istikamete gidişini, iki rakib siyaset de mütemadiyen kolaylaştırmaya çalıştı. Almanya, Fransıya karşı mütehakkim olmağa. Mağlûb milletin izzet uygulamalarını incitmekten bir galib millet ne kadar ihtina edebilirse, Berlin hükümeti de buna o kadar dikkat etti. Hattâ, Fransıya, muhtelif zamanlarda maddî yardımlarda bulundu veya kolaylıklar gösterdi.

Buna mukabil, İngilterenin rolü de başka türlü oldu; Almanya, klasik siyaset çemberini kırıp çıkarak, Fransıya yeni bir siyaset teklif ederken muhafazakâr İngiltere, Fransıya karşı çok eski tarihlerdenberi takip ettiği siyaseti tekrar dönmeğe tercih ediyordu.

Fransada ne zaman İngiltereyi takip etmeyen bir politika bulursanız, derhal İngilterede bunun aleyhtarlarını bir araya toplamaktan ibaret bulunan bu eski politika, Fransanın karşısına bu defa bir degaullisme çıkarmaya karar verdi. Bu siyasetin, bir senedenberi gidişi malûmdur: Bir kısım Fransız donanmasına el koymak, diğer bir kısmını ocakları sönmük olduğu halde yakalamak ve batırmak. Dalkar'a taarruz etmek, bir iki müstemlekeyi ayartmak ve nihayet Suriye.

Hareketle belki İngiltere haklıdır, yani bu usul, kendisine nihai muvaffakiyeti temin edecek bir usuldür. Bu cihet sonra anlaşılacak. Fakat, şimdiki halde, Fransız siyasetinin gidişini teklif ederken, kaydetmek lâzım geliyor ki, Fransıya, yavaş yavaş, Almanya doğru yaklaşmakta ve Mareşal etrafına toplanmış olan zümreyi kuvvetlendirmekte amil olan siyaset de bu siyasettir. İngiltere, bu defa Fransıya karşı aynı siyaseti tatbik ederken, tarihteki emsaline nisbetle, bu defa ortada bir değişiklik olduğunu düşünmedi. Yani, şu noktayı: Avrupanın göbeğindeki büyük Alman kuvveti olduğunu ve bu kuvvetin de Fransaya karşı yeni bir siyaseti takip edeceğini. Eğer netice, İngilterenin muhafazakârliktaki ısrarının yanlış olduğunu gösterecek olursa, bu yanlışlığın sebebi de, tarihteki emseline nazaran, bugünkü vaziyette mevcut olan bu farkla izah edilecektir.

Bu suretle örs ile çekiç arasında kalan Fransa, bir taraftan İngiltere ve Amerikayı gücendirmemek, herkesi kendisine acıdır

Resimli Makale:

Bir insanın kendi işini dağıtarak ve türlü türlü maksadlar peşinde koşarak muvaffak olması mümkün değildir.

Tek iş ile meşgul olunuz ve o işde mutlak bir ihtisas edininiz, muvaffakiyet reçetesinin en mühimmi budur.

Çocuklarımızın
SihhatiÇocuklarda görülen
salgın hastalıklar

Salgın yapan hastalıkları hepimiz biliriz; bazılarının isimleri bile bizi korkutmak için yeter; kolera gibi, veba gibi, tifo gibi... Bazıları bahusus çocukluk çağında geçirilenlerdir; bunlardan bir kısmı bizi korkutubildikleri halde ötekilerden pek korkmayız; hattâ bir kaçını hayırlı hastalık diye bile ararız.

Salgın yapan hastalıkları büyüklükte görülenler, çocuklarda görülenler diye ikiye ayırmak kabildir; bunlardan büyüklükte görülenler bilhassa büyüklerin toplu buldukları yerlerde çıkar ve civardaki çocuklar da o hastalığa yakalanır; fakat bunlar esasında çocuk hastalığı değildir.

İkinci grup ise tamamen çocukluk devresine mahsustur ve çocukların toplu bir halde buldukları yerlerde, yani okullarda, kreşlerde, puonyelerde, yatılı okullarında daha ziyade görülür.

Muhakkak geçirilen 4 hastalık

Bu çocuk hastalıklarından bazıılarını her çocuk geçirir; ve bunların içinde süt çocuğu zamanında geçirilenler bile vardır; meselâ şu çiçeği ve boğmaca bu kabildendir. Kızamuk, kabakulak gibi bazı hastalıklar da ekseriya küçük yaşlarda görülür.

Bu dört hastalığı hemen hemen her çocuk geçirecektir. Bazı ananeler henüz emzirmekte oldukları çocukları ile beraber bu hastalıklardan birine yakalandığı zaman hepimiz hayretimizi saklamayıp bir garibe karşısında kaldığımızı biliriz. Çünkü bunlar çocuk hastalığı diye o kadar tanılmıştır ki eğer büyük bir adam böyle bir hastalığa yakalanırsa tuhaf görünür ve bilâhtiyar gülünür; hani «çocukluğu hatırına gelmiş», «çocuk olmuş» diye bir lâfife de edilir.

Çocukların böyle hastalıklara hiç yakalanmamaları idealimizdir; meselâ çiçek gibi, tifo gibi, kızıl gibi, difteri gibi, menenjit gibi... Bunların bir çoğu için elimizde emîn vasıtalar, aşular bulunduğu için küçükleri zamanında aşılamak maksadı temin ederdi; bu aşılardan tifo, çiçek ve difteri için olanları pek iyi neticeler verdiklerinden dolayı hemen her çocuğun bunlara karşı aşılama işine itiza eder; böyle aşılama çocuklar hem hastalanma ve hem de ölüm tehlikesinden vareste kalmış olurlar.

Salgın yapan hastalıklar

Salgın yapan hastalıklardan bazıılarının süt çocuğu yaşında geçirilmesi zararlı olmamasına mukabil, diğerlerinin herhalde çocuğun büyüdüktan sonra geçirmesi çocuğun sihhati noktasından

YAZAN
Profesör doktor
İhsan Hilmi
Alantar

bu devresindeki çocukları hastalıklı çocuklardan uzak bulundurmaktır istiza eder; meselâ bir süt çocuğu ne boğmacaya, ne gripe ve ne de kızamuka yakalanmamalıdır; çünkü bunların üçü de ihtilâl olarak pnömoni yapan birer hastalıktır; süt çocuklarının böyle ciddi bir ihtilâl yapan hastalığa yakalanması bu hastalığın bizzat mühim olmaktan başka ihtilâlin dahi tehlikeli olmasından dolayıdır. Bu bilhessa nazarı itibara alınması lâzım gelen bir eihettir; o halde süt çocuklarını boğmaca gibi, kızamuk gibi bir hastalığa yakalamamağa gayret etmelidir; bu da onları çocuklardan uzak tutmaktır. söylemesi, tavsiye edilmesi kolay olan bu işi birçok yerlerde tatbik etmek çok güçtür; çünkü evde süt çocuğunun ya büyüğü kardeşi veya bir akraba çocuğu vardır; işte bunların birinin yukarıda saydığımız üç hastalıktan birine yakalanması ve vaktinde korunma çaresine tevessül edilememesi neticesi bizim süt çocuğumuz da aynı hastalığa yakalanacaktır; büyük çocukta oldukça hafif geçen hastalık süt çocuğunda oldukça ağır olacak, ve eğer müstaid ise onda herhangi daha mühim bir ihtilâl ta yapacaktır; vakiâ pnömoni gibi bir ihtilâl her süt çocuğunda olmaz. Kemik hastalığı, kansızlık gibi müzmin bir hastalığa esasen yakalanmış olup büyümesi iyi olmayan zayıf, sıksa, lapacı tiplerdeki süt çocuklarının bir çoğu bu hastalıklardan birine yakalanınca bunlara pnömoni ihtilâli kolaylıkla gelir, ve çocuk salgın yapan hastalıkla

beraber bu ihtilâttan da muztarib olur.

Okul hastalıkları

Esasen biz dikkat etmişizdir; çocuk salgınlarından meselâ kızamuk salgınında, grip salgınında, boğmaca salgınında, o hastalığın ciddiyeti, ehemmiyeti ilk zamanlarda pek az İken salgın devam ettikçe yani sonlarına doğru artar; bunun izahı hastalığı meydana getiren amilin bazan mikrobun, bazan virus dediğimiz henüz ne olduğu beñrsiz sebebin insandan insana geçerek tesirinin artması gibi ilmi sebebden başka başka makulü şudur. O hastalıklar yukarıda söylediğimiz gibi birer okul hastalıklarıdır; okulda çıkan bu hastalık önce okul talebelerini yakalar ve böylece tabiatle hastalığı eve getirerek süt çocuklarının ve küçük çocukların o hastalığa yakalanmasını mucib olurur ve bunlarda da hastalık daha ciddi görülür. Böyle salgınlarda bu pnömoni ihtilâltından başka kulak akıntısı gibi, ishaller gibi birçok başka ihtilâtlar da vardır; böyle çocuklar bu ihtilâtlardan kurtulsalar bile bütün hayatlarıncı o ihtilâtların öldürdüğü uzunun zayıf kılması hali karşısında kalırlar; herhangi ufak bir sebep hemen ihtilâl geçirmiş olan yerde yeni bir hastalığın, yeni bir müksün husule gelmesini mucib olur; eğer biz büyükler oramızdan, buramızdan muztarib isek bunun sebebinin küçükükte geçirdiğimiz hastalıklarda arayalım... Orası bizim en zayıf noktamız olarak kalmıştır; hani karakterlerimizde bile «zayıf damarımıza bastı» deriz ya, işte öyle bir şey.

Daha bitmedi; bir şey daha var, ve bu sonucunu daha mühim; yukarıda saydığımız üç hastalık (grip, kızamuk ve boğmaca öksürüğü) istidadi olan çocuğu vermede yakalatabilir; ailede veya çocuğun münasebette bulunduğu muhitte verem gibi mühim bir hastalık varsa ve çocuk o hastalığı almış ise bu uyuyan hastalığı uyan-

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

— Amerika ile memleketimiz arasında Türk vapurları sefere başlayacaklar. giderken ihracat malı götürcekler, gelirken ithalât eşyası getirecekler, deniliyor.

Yapabiliriz, kendi karasularımızı takip ederek Süveyş kadar gitmek, oradan biraz u-

zun da olsa kanal yolile Amerikaya kadar uzanmak elimizdedir, fayda verir, ancak Amerikadan getirilebilecek birçok eşyanın sıkıntısından bizi kurtarır, mümkün bir iştir. Ancak bu mümkün, basit, faydalı işi yapmayı şimdiye kadar düşünmemiş olmamıza:

İSTER İNAN,
İSTER İNANMA!

Amerikan sözleri

Sözün kısası

Baylık haddim mi?

E. Ekrem Talu

Dün, bizim Derdimend bana misafir gelmişti. Şöyle derd yandı:

— Hâlis türkçe «bey» ve Türkte yaraşan ağır başlı «efendi» tabirlerini, gene türkçenin daniskası olan «hanım» ı bırakıp da bay ve bayan kelimelerini, bana öyle geliyor ki, o vakit icad edenler bugün az çok pişmandırlar.

Her halde ben hâlâ buna alışmadım, yadırgıyorum. Birisi bana: — Ne dersin buna, bay?

Diye hitab etse, hitab eden o anda gözüne terbiyesi kıt bir Azeri gibi görünüyor. Zira ma-lûm a? Azeri halk lehçesinde bay, bizim mahalle çocuklarının savurdıkları:

— Be!

Nidasının başka şeklidir. Bu tabirin kabul edildiği ilk günlerde fazla tevazu ile tanınmış dostlarından birine, herhangi bir münasebetle:

— Size böyle yakışır... Siz bay-sınız!

Dediydim de, bana:

— Estâğfurullah! baylık benim ne haddime? Ben gedâyim, gedâ! cevabım vermişti.

Gene, valilerimizden birinin başından geçen şu vak'a duyuldu mu, bilmem:

Malûm ya, orduca iyi yetişen erbaşlardan, köy eğitimcileri yetiştirilip tevzi ediliyor. Bunlardan bir kısmı, ilk zamanlarda vilâyetlerimizden birine gönderilmiş. Kendilerini memnuniyetle karşılayan vali, gönlünün bütün açığıle onları ağırlamış, ve köylere dağıtmadan önce de onlara birkaç söz söylemiş, öğüd vermek dilemiş.

Bu maksadla hepsini bir araya toplamış, kendi kürsüye çıkmış ve dik bir sesle:

— Sayın baylar! der demez, asker ocağından henüz ayrılmış bu tertemiz erler birden ayağa kalkmalar ve hitabı yanlış anladıkları için:

— Bir! Ki! Üç! Dört!...

Diye saymağa başlamışlar. Sayın bay vali de neye uğradığını birdenbire farkında olmamış.

Bu, isimden önceye gelen bay tabirinin başka mahzurları da var sonra.

Meselâ Ankarada, pek nezih, güler yüzlü, tab'an zarif bir aşınamız vardır. Hemen herkes tanır; Bankalar caddesindeki dükkânında bütün bayillığı ettiği gibi, çeşid çeşid kuşlar besler, yetiştirir, satar. Tâ küçüktenberi bu renk renk kanadı, güzel sesli hayvancıklara bağlanmış olduğu sevginin bir ifadesi olmak üzere soyadını Kuşdoğan almıştır.

İşte ben bunu öğrendim öğreneli, pek sevdiğim bu zatın yanına varamaz oldum. Öyle ya: Nasıl hitab edeyim?

— Bay Kuşdoğan...

Diyecek olsam fitri terbiyesi, kibarlığı ve daima nikbin halle herkesi celbeden bu zata bayağı seamet atıp ve isnad eylemiş gibi olacağım.

İşte bütün bu sebeplerden ötürü, badema kimseye bay, bayan demeyip, — madem kanun da izin veriyor — her türlü ünvanı kaldıracam, herkesi yalnız adile çağıracağım.

Amma, lâubali diyeceklermiş... Varsın böyle desinler!

E. Ekrem Talu

TAKVİM

HAZİRAN

Rumi sene 1387	12	Arabi sene 1860
Mayıs 10	Rosmi sene 1941	Hizir 38

PERŞEMBE

GÜNEŞ				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
5	28			8	08		
8	47			6	27		
C. Evvel							
16							
Ogle	kindi	Akşam	Yatsı				
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
V.	18 14	17 14	20 41	22 44			
E.	4 38	8 33	12 —	2 09			

Sen ne yapacaksın?
Ben burada kalacağım ve sehid olacağım!

(Arkası sayfa 7 sütun 5 te)

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye verilirken "İngilizleri durdurduk,"

Fransız ajansının Suriye muharebelerine dair verdiği şayanı dikkat tafsilat

Vichy, 12 (A.A.) — Ofi ajansı bildiriyor:

Bazı haberler hilâfına olarak ancak 10 Haziran günüdür ki İngiliz ve Fransız kuvvetleri Suriye ile Irak arasında çöl hududunda temas gelmişlerdir. Temas tam hudud üzerinde Abukemal mevkinde vukubulmuştur. Abukemal, biri çölden Tüdmüre, diğeri de Fırat vadisinden Halebe ve mühim Fransız askerî merkezi olan Deyrızora giden iki yolun birleştiği noktada küçük bir kasabadır. İngilizler topçunun da müzaheretle bir motörlü müfrezeyi ileri sürmüşler ve bu suretle Suriyede üçüncü bir cephe ihdas etmişlerdir. Bu cephenin hedefi de Abukemalden 400 kilometre mesafede bulunan Haleb'dir.

Diğer cepheleerde, son 24 saat içinde vaziyet hissedilir bir inkişaf göstermemiştir. Öyle görülmüyor ki, Suriye ve Lübnan için muharebeler verilmeksizin ve hemen hemen münhasıran svası vasıtaları bir denbire zapetmek hususundaki İngiliz ümidleri, Fransız, Suriye ve Lübnanlı k'aların manevî birliği, millî sadakatleri ve askerî inzibatları karşısında kırılmıştır.

Düşman gidiğe daha kuvvetli vasıtalar kullanmaktadır. Bilhassa donanmasının ağır topları Lübnan sahilinden Sur ve Saydadaki Fransız mevzilerini dövmektedir. Bu ağır bombardimana rağmen, Fransız k'aları Litani nehri hattında bütün taarruzları taredetmişler ve mevzilerini muhafaza etmişlerdir.

Merkez mintakasında, iç Suriyenin kilid mevkii olan Mercion mukavemet devam etmektedir.

Nihayet Havran yaylasında, Hermon dağları Cebedürüz arasında İngiliz ilerleyişini döl Fransız k'aları tarafından durdurulmuş ve bazı noktalarda mukabil taarruzlar da yapılmıştır. Fransız k'alarının malzeme ve sayca üstün düşünme karşı gayretlerinde piyade ve topçu kuvvetleri yollar üzerinde İngiliz k'alarını bombalayın ve mîtral, yöz ateşine tutan hava kuvvetlerinden çok büyük yardımlar görmektedir. Vişinin askerî mahfellerinde general Dentz kuvvetlerinin vazifelerini tam bir feragati nefis ile yapmakta olduklarını ve düşman propagandası hilâfına hiçbir firar vukubulmadığını kaydeden haberler memnuniyetle karşılanmaktadır.

Almanlar Amiral Darlanın nutkunu beğendiler

Berlin, 12 (A.A.) — Yarı resmî bir kaynaktan bildiriliyor:

Amiral Darlan, kat'iyen herhangi bir duygunun değil, fakat tabii şartların Fransayı galib Almanyaya ile şereflî bir sulh aktetmeye müsâid bir anlaşma yapmaya mecbur ettiğini ehemmiyetle kaydetmiştir. İşte amiral Darlanın dün akşamki hitabesi bugün Alman hariciye nezaretinde bu suretle tebarüz etirilmiştir.

Alman hariciye nezaretinde şu cihet te kaydedilmiştir ki, amiral Darlan, Fransanın hattı hareketi, vazgeçmeyeceği Avrupa milletleri işbirliğine de uygun olduğunu beyan etmiştir. Bu bakımdan amiral Darlanın nutku Fransız milletine bu hakikatleri gözönünde tutması için bir müracaatı suretinde telâkki olmaktadır.

Nihayet Berlin siyâsi mahfellerinin mütealesına göre amiral Darlanın nutku, sulh aktedildiği zaman Almanyanın Fransayı artık mützin bir düşman olarak telâkki etmemesi için iki meklet meünasebetlerinde icab eden müsâid havanın yaratılması gayretlerini göstermektedir.

İtalyanlar Atınada

Roma, 12 (A.A.) — Alman kıtaatına yerine gelecek olan Ital-

Egede Torpillenen Fransız şilebi

İçindekiler Tırhan vapuru tarafından kurtarıldı

Ege denizinde torpillenerek batan Fransızlara aid «Alberto» petrol gemisinin 25 kişiden mürekkep tayfası bir sandalla evvelki gün kara sularımıza iltica ederlerken Devlet Denizyollarına aid Tırhan vapuru tarafından kurtarılmışlardır. Mürettebattan üçü ehemmiyetli surette yaralanmış, bunlardan biri de aldığı yaraların tesirile ölmüştür. Diğer iki yaralı şehrimiz hastanelerinde tedavi edilmektedirler.

Meclis içtimalarını seyrekleştirecek

Ankara 11 (Hususi) — Meclis umumi heyetine gelen baş lâyiha leri müzakere ettikten sonra toplantılarını, yaz münasebetile, seyrekleştirecektir. Meclis Temmuz'dan itibaren İkinciteşrine kadar ayda bir veya iki defa toplanacaktır.

B. Çörçilin tenkidlere verdiği cevablar

(Baştarafı 1 inci sayfa)

duğumuzu tasavvur ediniz. Almanlar şimdi nerede olurlardı? Daha 1941 seferinin biyadetine, acaba, Suriye ve İraka sahib olamaz mı ve İrana ilerlemeğe hazırlanmak ta bulunmaz mı? Almanlar, bu harbe birçok zaferler kazandı lar, kolaylıkla büyük memleketler işgal ettiler ve az bir mukavemetle büyük devletleri yıktılar. Mühim noktalar için hattâ fena vaziyette dahî çarpışmakla yalnız vakit kazanmak bahis mevzuu değildir. Fakat aynı zamanda düşmanın azmine karşı şiddetli mukavemet gös- termenin teşkil ettiği hayati de- recede ehemmiyetli bir prensip de vardır.

Girid, 1916 da Verdun'da Douaumont kalesi ve 1918 de Kemmel tepesi gibi müdafaa hattımızda fevkalâde mühim bir ileri mevzi teşkil ediyordu. Douaumont ve Kemmel, Almanlar tarafından alındı, fakat her defasında Almanlar muharebeyi ve seferi ve nihayetinde de harbi kaybettiler. Fakat eğer mütefiker Douaumont için ve Kemmel için çarpışmış olsalardı, aynı neticeye varılmış bulunulacağından emin olabilir misiniz?

Mağlûbiyet acıdır ve bir mağlûbiyeti ızah etmeğe çalışmak boş- tur. İnsanlar mağlûbiyeti ve onun ızahını ne kadar makul olursa olsun yapmasını sevmeyiz. Mağlûbiyete verilecek yegâne cevap bir müzafferiyettir. Eğer bir hükümet muharebe zamanında, nihayet zaferi temin edemeyeceği intibahı verirse, yapacağı ızahlara kim aldı- rış eder? Daha iyi iş görecek bir başkasını bulabileceğimize emin iseniz hükümetin çekilmesi lâzımdır. Fakat hiçbir hükümet sağlam ve müstakar esaslara dayanmazsa harbi idare edemez. Nasıl ki bir ge- mi de hava şartları iyileşinceye kadar fırtınayı atlatabilmek için sağlam ve müstakar olması icabeder.

Amerikanın yardımı

Vaşington, 12 (A.A.) — Reisi- cumhur Ruzvelt, demokrasiere Amerikanın yardımına dair bir mesaj göndermiştir.

Ruzvelt bu mesajında demokrasilere yardım için itinasına muvafakat edilen 7 milyar dolarlık meblağdan 4 milyarını şimdiye kadar tahsis edilmiş olduğunu ve İngiltere, Çin ve diğer demokrasiere tayyare, top, mühimmat vesair harb malze- mesinin daha fazla miktarda gönderildiğini bildirmiştir.

İngilterenin Moskova elçisi Londrada

Londra, 12 (A.A.) — İngilterenin Moskova büyük elçisi Sir Stafford Cripps'in Londraya geldiğini bu akşam hariciye nezareti bildirmiştir.

yan k'alarının Atınaya doğru hareket etmiş oldukları bildirilmektedir.

Suriyede mukavemet başladı.

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Sayı memnuniyet terakkiler kaydetmekte berdevamdır.

Salı günü öğle üzeri Suriye arazisine duhul, en derin noktada 80 kilometre olmuştur. Eğer muhtemel olduğu üzere Lübnan sahil yolunu Akkâ - Şam büyük yoluna bağlayan iltisak noktası, müttefik kuvvetler tarafından ele geçirilirse, Merjayum, pek muhtemel olarak tecrid edilecektir. Fransız malî toplar içtinam olunmuştur.

Fransızlar teslim olmadılar

İngiliz sübaylarının çok cesur bir harekette buldukları bildirilmektedir. İngiliz sübayları bir beyaz bayrakla Derra'ya doğru otomobil ile ilerlemişlerdir. Bir obis otomobile harab etmiş, fakat buna rağmen sağ kurtulan sübaylar otomobile den inmişler ve hedefe doğru sakin bir surette ilerliyerek oradaki Fransız sübayını bulmuşlar ve bu Fransız sübayile müzakereye başlamışlardır. Fakat Fransız sübayı teslim olmayı reddetmiştir. Bunun üzerine İngiliz kolu hücumu geçmiş ve Derra şehri zaptetmiştir.

İleri hareketi

Kudüs 11 (A.A.) — Kudüs radıyosu, müttefiklerin Suriyedeki terakkilerinden bahsederken ezümle demıştır ki:

Hâlâ iki müttefik kol, Sur'un öbür tarafında ilerlemektedir. Başka iki kol da Şamın cenubundan süratle ileri yürümektedir. Merkez kolu ise Merjayum mintakasında terakki etmektedir.

Başka kolların ileri unsurları Şama yalnız 15 kilometre mesafede bulunmaktadı.

Mukavemet

Londra 11 (A.A.) — Royter: Suriye sahiline çıkan müttefik k'aların oldukça kuvvetli bir mukavemetle karşılaştıkları teyid edilmektedir.

Yıldırım harbi yapılmıyor

Londra 11 (A.A.) — Öğrenildiğine göre, müttefik kuvvetleri, Suriyede Vichy k'alarının bir miktar mukavemetle karşılaşmaktadır. Şu cihet tebarüz ettiler ki Suriye seferini bir «yıldırım harbi» gibi telâkki etmek bir hatadır.

Çarpışmalar

Londra 11 (A.A.) — Royterin Suriyedeki İngiliz ve imparatorluk kuvvetleri nezdindeki hususî muhabiri bildiriyor:

Metulla bölgesinde düşman hâlâ mukavemet ediyor, Beklâre, İngiliz topçusunun kuvvetli faaliyetine rağmen durmakta devam ediyor.

Kien kalesi halen İngilizlerin elindedir. Bizzat köyün içinde çarpışmalar olmakta ve burada Avustralya piyadesi Vichy k'aları ile muharebe etmektedir.

Vişi vaziyetten memnun

Vichy 11 (A.A.) — Ofi bildiriyor:

Dünkü gün Suriyedeki Fransız mukavemeti, bütün muharebe hat ta üzerinde muvaffakiyetle fazlaşmıştır. Vichydeki hissiyat, vaziyetin çok şayanı memnuniyet olduğu merkezindedir. General Dentz, herkesin vazifesini yapmakta olduğunu ve maneviyatın mükemmel bulunduğunu bildir- mektedir.

9 Haziranın askerî bilançosu şudur:

Sahil ile Hermon dağı arasında bütün düşman hücumları geri püskürtülmüştür. Ve bütün Fransız mevzileri muhafaza edilmiştir. Hermon ile Cebedürüz arasında, hasım durdurulmuştur. Fransızlar bazı noktalarda muvaffakiyetle mukabil hücum yapmışlardır. Hava kuvvetleri, İngiliz kollarını şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Çölde, Fırat üzerinde, yalnız dün, Fransızlarla bir İngiliz motörlü müfrezesi arasında temas tesis edilmiştir. İngiliz müfrezesine topçu müzaheret etmektedir.

İngiliz kayıpları hissedilir de- recededir. 30 kadar tank tahrîb edilmiş, 8 bombardıman tayyaresi düşürülmüştür.

Yardımsevenler Cemiyeti çocuk Düşürme ile de Mücadele edecek

Ankara, 11 (Hususi) — Yardımsevenler Cemiyeti me- saisi arasında içtimai bir takım meselelerle de uğraşmak kararını vermiştir. Bu cümleden olmak üzere Cemiyet, çocuk düşürme ile mücadele edecek ve genç kızlarımızın ahlâkî vaziyetleriyle de yakından alakadar olacaktır.

Almanlar Hayfaya şiddetli bir akın yaptılar

Hayfa 11 (A.A.) — Reuter: Gece, Hayfaya yapılan ve şimdiye kadar bu şehir üzerine olanlar en uzununu teşkil eden ilk gece hava hücumu esasında, bir düşman tayyaresi düşürülmüş ve pek muhtemel olarak diğer bir tayyare tahrîb olunarak Akkâ yanında parçalanmıştır.

İtalyanlar Atınayı işgal edecekler

(Baştarafı 1 inci sayfa)

Yunan ordusu İngilizler tarafından besleniyor, giydürülüyor ve teşkil ediliyordu. Bütün hava kuvvetleri İngiliz tayyare ve tayyarelerinden tesekkül ediyordu. Kezalkı tayyare dafi bataryalarını da İngilizler kullanıyordu. Muhtelif servislerde çalışan veya mütehasis sifatile hizmet eden İngilizlerin miktarı 60 benden aştığı bildirildi. Türkiyenin yaptığı maddî yardım ehemmiyet- sizdi. Bunun kıymeti 2 milyon Türk lirasını bulmamaktadır.

Arnavudluk, simaide Kosva, cenubda Çamlık mintakalarını alarak genişleyecektir.

Karadağ, istiklâlini tekrar kazanarak İtalyan nüfuz dairesine girmiştir.

1916 danberi İtalya ile siyasi anlaşmaları bulunan Macaristan hududlarını genişletmiştir. Almanyada soluna doğru genişliyerek hududlarını Sava nehrinin ötesine geçirmiştir. Slovanın sair kısımları hususî rejime tâbi bir İtalyan vilayeti olmuştur.

Fakat en mühimmi, Hırvat devletinin 10 asır sonra tekrar dirilmesi- dir.

Alman başkumandanlığı ile yapılan anlaşmalarla göre, Atina da dahil olmak üzere bütün Yunanistan İtalyan k'aları tarafından işgal edilecektir. Biz, mümkün olduğu kadar, Yunan milletinin sefaletini hafifletmeğe çalışacağız. Yunanlıları bu sefaletle atanlar Londradaki idarecileridir. Yunanistana karşı itti- haz edeceğimiz hattı harekette, bu memleketin İtalyanın Akdenizdeki bayat sahasına dahil bulunduğunu gözönünde tutacağız.

İngiltereye ismarlanan fribot gemisi Mersine geldi

Mersin, 11 (Hususi) — Devlet Denizyolları tarafından İngiltereye ismarlanan 600 tonluk fribot gemisi buraya gelmiş ve bayrak çekme merasimi yapılmıştır.

Veygand hareketi aleyhinde

(Baştarafı 1 inci sayfa)

miral Darlan'a tamamen muarızdır. Anlaşıldığına göre Veygand nazırlar meclisinde be- yanatta bulunarak emrindeki kuvvetlerin herhangi bir harekete tevessül etmeğe kâfi olmadığını ve bundan başka böyle bir teşebbüsün Fransız Afrika imparatorluğunda karışıklıklara meydan vereceğini ve Amerikanın müdahalesini tacil edeceğine söylemiştir.

Weygand, Almanyadan askerî yardım istenilmesini de reddederek böyle bir talebin de Amerikanın müdahalesini teşri edeceğine ve Suriyenin kabili müdafaa olmadığını ve binaenaleyh feda edilmesi lâzım geldiğini beyan etmiştir.

SIVAS ET İALEMİNDE

/merika, niçin Japonyadan fazla perva etmez görünüyor?

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bu harbe Berlin - Roma - Tokyo Mihverinin şimdiye kadar en verimsiz ucu Tokyo olmuştur. Bunun başlıca sebebi, Tokyonun bundan dört sene evvel Çinde giriştiği mücadeleye bir türlü son vermek imkânını bulamamasıdır.

Amerikanın harbe müdahalesi takdirinde arkadan ve onu takiben Japonyanın da gireceğine dair Japon hariciye nazırı Bay Matsukonanın gayet sarîf olan beyanatının Amerikayı fazla endişelendirmemesini de buna atfedebiliriz.

Japonyanın seferi kuvvetinin yedi milyon süngüye istinad ettiği umunun malumu olan bir hakikattir. Bu kuvvetin yedide biri Çin hareketına iştirak etmiştir. Japon kaynaklarının resmen kabul ettiklerine göre dört senedenberi devam eden bu hareket esasında Japonlar üç yüz bin makul vermişlerdir. Bir harbe cephe tutan kuvvetler için bunun üç misli derecesinde bir ihtiyat ayrımanın bir zaruret olduğu askerî mütehasısların bir tavsiyesi olarak kabul etmek lâzım gelirse Japonyanın Çine sevketmiş olduğu ordular yekünü çok mühim bir miktara balığ oluyor, demektir.

Bu derece azim bir kuvvet sarfına mukabil ve aradan dört sene geçtiği halde Japonlar, ne Çinlilerin Birmanya yolu ile İngiltere ile olan, ne de Türkistan yolu ile Sovyet Rusya ile olan münakalelerini ke- sebilmişlerdir. Bunda Japonları mazur gösterecek nokta arazi genişliğinin Çinliler için tabii bir müttefik olmasıdır. Esasen bunu iyi bilen Çinliler, Japonların karşısında kabul etmek mecburiyetinde kaldıkları muharebe için üç devreyi nazarı dikkate almışlardır.

Birinci devre yıpratma dveresi idi. Çinliler, bu müddet içinde istila kuvvetlerini mümkün olduğu kadar hırpalamayı düşünmüş, buna mukabil mütemadiyen arazi kaybetmeyi ve zaman kazanmayı nazarı dikkate almışlardı. Kazanılacak bu zaman zarfında da memleketin tükenmek bilmez kaynaklarına dayanarak yeni ordular ve bu ordular için icab eyliyen malzeme ve mühimmatı yapacak yerli harb endüstrisi kurmaya karar vermişlerdir.

İkinci Çin - Japon harbinin mütehavvil devreleri, Çinlilerin bu hesaplarına umumiyetle hak verecek bir seyir takip edilememiş değildir. Japonların bu mütevallî mücadeleler neticesinde elde edebildikleri kazanç ise münhasıran sahil mintakalarına inhisar etmiştir. Son zamanda vaziyetin kendi lehlerine bazı tebeddüller göstermeye başlamış olmasından cesaret alan Çinlilerin giriştikleri mukabil taarruzlar Japonları alelacele, Mançuko'dan birkaç yüz bin asker celbetmeye dahî mecbur etmiştir.

Maamafih Çinliler için henüz hazırlık devresi bitmiş değildir. Şayed bu devrenin sonu gelmiş olsaydı, üçüncü mücadele safhası olarak kararlaştırıldıkları geniş taarruz hareketlerini inkişaf ettirir ve böylece Japonları deniz sahillerine kadar gerileteceğini umdukları hareketlere kıyam ederlerdi. Japon ordularına bu çetin mücadeleyi başarmaya savaştıkları sırada donanmalarının eski halinde ve esaslı hiçbir kayıba uğramadığını kaydetmek doğrudur. Fakat müessir ve çok büyük bir ordu- nun müzaheretine malik olmayan bir donanmanın da büyük bir iş göremediğini Avrupa harbi bize göstermiştir. Bundan dolayıdır ki Berlin - Roma - Tokyo mihverinin bu harbe en verimsiz ucu Tokyo olmuştur ve işler böyle gider ve Çin meselesi halledilemezse, bu üç filânihave meflûc kalımya mahkûm görünür.

Selim Ragıp Emeç

Ziraat Bankası İkramiyesi çekildi

Ankara 11 (A.A.) — Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankasının 50 lira ve daha ziyade mevduatı bu - lruna tasarruf sahipleri için her 3 ayda bir tevzi etmekte olduğu İkramiye kur'ası bugün banka merkezinde ikinci noterle diğer alâkâhlar huzurunda çekilmiştir. Kendilerine İkramiye isabet eden tevdiat sahiplerinden Babasik'de İsmail Erdem'e 1000, Nazillide Fatma Bilgene 500, İstanbulda Hatice Kayaya 250, Erzincanda Hırsamettin Seyhan, Boyabada Güngör Öduncuoğlu, Zühtü, Halid Çelik, E-

Harbin kat'i safhasına varılmış

Roma 11 (A.A.) — Corriera Della Sera, Mussolininin nutku hakkında mütealeatta bulunurken, harbin kat'i bir safhasına varıldığını yazmakta ve fevkalâde ehemmiyette başka hâdiseler yakındır, demektir.

İeni, Boluda Tahsin Erkan, Niğde'deki Hakkı Demokan yüzer lira kazanmışlardır. Bunlardan başka muh- telif mahallerdeki 95 cüzdan sahib- lerine de 20.50 lira arasında İkramiyeler isabet etmiştir.

Sabaktan Sabaha:

Mağrur İnsan!

Dünkü gazetelerde hayvanları himaye cemiyetine dair bir haber gözüme ilişti. Bu cemiyet bir yıl içinde bilemem ne kadar sahibsiz, hasta, sakat kedi ve köpeği himaye etmiş, yedirmiş, içirmiş, tedavi etmiş. İnsan ruhunun asaleti hayvanlara karşı böyle bir şefkat ve necabet göstermekten haz duyar. Buna şüphe yok. Fakat insanlığın yerden yere serildiği bir zamanda hayvanlara karşı gösterilen bu alâkanın ne kadar merhamete muhtaç bir hassasiyet eseri olduğuna şüphe yok!

Yalnız insanın bir zayıf tarafı vardır ki onunla teselli bulur: — Gurur! Bu gururu olmasa insan bir karnıcadan daha merhametli muhtaç mahlûk olduğunu inkâr etmez. Ve ittifakla itiraf eder ki insanın kırılacağı kadar hürriyeti, örümcek kadar bilgisi ve artı kadar hüneri yoktur.

Gurur olmasa insan kedi köpekten evvel kendini himaye için cemiyetler kurardı. Gerçi kanserin mikrobunu bulup insanları dayandırmak ızırabdan kurtarmak için saç, sakal ağartan alımlar var. Gerçi serbest akların mahsulü olan çocukları kurtarmak için çalışan müesseseler var. Gerçi talih ve kaderin tekmesine uğradıkları halde avuç açıp dilenmeyi nefesine yediremeyen fakirlere yardım eden cemiyetler var. Fakat aynı alimlerin yani başında miknatıslı torpil, çingiraklı bomba icad eden fen adamları da var. Eski masal- lardaki afyon tiryakisinin bir vuruşta kırk cana kıyan şihri palast bir hücumda bin cana kıyan tankları yapan fabrikalar da var. Bütün bu ıçyüzüne ilâve olarak medeni insan bugün öyle gülmek hâle düşmüştür ki dün himaye için cemiyetler kurduğu hayvanları bugün sırf zevk uğruna açtığı hayvanat bahçelerinden çekip çekip kesiyor ve karnını doyuruyor!

Buhsan Cahid

Şehir Haberleri

Üniversite heyeti dün Diyarbakırdan döndü

Üniversite rektörü "Diyarbakırdaki üniversite haftası, ilmin şeref haftası olmuş ve muvaffakiyetle kapanmıştır., diyor

Haziranın birinde Diyarbakırda açılan Üniversite haftası Cumartesi günü sona ermiş ve Rektör Cemil Bilsel'in ziyaretinde olarak haftaya iştirak eden profesörler heyeti dün şehrimize avdet etmiştir. Diyarbakır Üniversitesi haftasının muvaffakiyetle kapanması dolayısıyla Üniversite Rektörü Cemil Bilsel dün kendisine görüşen bir muharririmize şu beyanatta bulunmuştur:

"— Diyarbakır Üniversitesi haftası programı tamamı tamamına ve muvaffakiyetle tatbik edilmiştir.

Haftaya iştirak eden Üniversitenin 12 profesörü de vazifelerini iyi ve tam yapmanın inşirahile dönmüşlerdir. Diyarbakır muhtininin haftadan çok istifade ettiği en salâhiyetli ağızlarla ifade edilmiş, hattâ Diyarbakır haftasının ilmin şeref haftası olduğu gene bu ağızlarla bilhassa tebarüz ettirilmiştir.

Karşılanma, ikram ve izaz etme, ilim adamlarile ilgilenme ve uğurlama itibalarile Diyarbakır Üniversitesi haftası, onlar hesabına şükranla söylüyorum, hakikaten ilmin şeref haftası olmuştur.

Tanınmış âlim, edib ve şair yetiştiren bir memleketin ilim heyeti için gösterdiği bu yakın ve samimi ilgi memleket hesabına memnuniyetle kaydedilmeğe değer. Diyarbakırda, umumî konferanslar için Halkevinin sinema salonu tahsis edilmiştir. Bu salonun 1200 kişilik oturacak yerleri hergün saat 17,30 dan 19,30 a kadar devam eden umumî konferanslar esnasında daima dolu bulunuyor. Meslekî konferansların tıbbi olanları Nümune hastanesi binasında, diğerleri gene bu salonda münakaşalı olarak hergün saat 11 de verildi. Konferanslar münakaşalarile bazı günler bir buçuk, iki saatten fazla sürmüştür ve salon mütemadiyen dolmuştur.

Ben ilk tahsil Diyarbakırda başladım ve beni ilim payelerinin en yüksek olan Üniversite profesörlüğüne ulaştıran ilk hocama borcu mu ödedikten sonra ilk tahsilim o günkü ve bugünkü durumları arasında keyfiyet itibarile bir mukayese yaptım. Ve kemiyet itibarile de gösterdim ki; koca Osmanlı im-

Cemil Bilsel

paratorluğunda ilk mekteb sayı 1914 de 3500 ve bugün üç misli ni aşmış olarak 11000 dir. 40.000 köyümüz olduğuna göre çocuklarımızın ancak üçte birini okutabiliyoruz. Bununla beraber köy enstitülerinin kurulması Cumhuriyet hükümetinin bu işi baltetme yoluna bir plânla nasıl girdiği malumdur. Gene Diyarbakırdaki açış nutkunda ifade ettim ki İstanbula Diyarbakırdan 50 küsur yıl evvel tam 21 günde geldik. Bugün aynı yolu ancak 2 gün ve 5 saatte alıyoruz. Bu itibarla demiryolunun Diyarbakıra götürdüğü emniyet ve medeniyeti tebarüz ettirdim. Gene açış nutkumu dünyanın eski nizamı ve kapayışını da yeni dünya nizamı mevzuu ile bitirdim.

Millî Şefimizin Büyük Millet Meclisinin bu içtima devresini açarken dediği gibi: «Türkiye serbesti ve nizamı nefsinde cemetmiş nadir memleketlerden biridir.» Bizim iç nizamımız budur. Ve benim kanaatime göre; dünya nizamının esası da, Kurtuluş Savaşımızın ve Lozan'ın nizamı olan «istiklâl nizamı»dır. İstiklâl için kanlar dökülmüş bir millet nizamı ve ideali bundan başka birşey olmaz. Başımızda bu nizamın temsali olan İnönü'nü bu sebeble saygı ile anıdim. Ayrıca üç konferansını da

kadın ve nüfus meselesine taallük ettiği için sözlerimi fedakâr Türk anasına hitaben bitirdim ve kadınlığın memleketimizde razilet örneği olan Bayan Mevhibe İnönü'nün vatan hizmetine çağırma emrini bilhassa övünçle bildim.

Haftanın muvaffak olması yolunda Birinci Umumi Müfettişimiz Abidin Özmenden en büyük yarıdımı ve himayeyi gördük. Gerek umumî ve gerekse meslekî konferansların her birinde istisnasız bulundu. Münakaşalara iştirak etti. Ve bu suretle de konferanslara hareket verdi. 8 vilâyetin başında, bunların her birini ve her işini nasıl bildiğini hayranlıkla gördüğümüz sayın müfettişimiz sizlerin lisansile bütün arkadaşlarımızın namına şükranlarımızı buradan da arz etmeği bir vazife bilirim.

Diyarbakır valisi Fevzi Gürel, Parti müfettişi Müoirden, Halk evi ve belediye reislerinden, bilhassa Üniversitenin birer pişarı saydığım öğretmenlerden, doktorlardan ve hukukçulardan çok samimi ilgi ve ikram gördük. Onlara da yüreklerimiz şükran hisleriyle dolu olarak geldik.

Memleketimizde garb ilmine en evvel tevccüh eden ordu, memleket müdafaasında mesnedimiz olduğu gibi ilmin de en kuvvetli pişandı. Bu itibarla kolordu kumandanı sayın korgeneral Galib Deniz şükranlarımızı bilhassa arz etmeği bir vacibe bilirim.

Diyarbakırda kaldığımız müddetçe profesörlerimiz tarafından 959 hastanın muayenesi ve 70 hastanın da acil amelîyatları muvaffakiyetle yapılmıştır.

Heyet Diyarbakır civarında bulunan göçmen köylerini ziyaret etmiştir. Bugün vilâyet mühlakatında 12,000 göçmen vatandaşımız refah içinde bulunmaktadı. Haftayı böylece bitirdikten sonra Pazar günü saat 10 da Diyarbakırdan hareket ettik.

Gelecek yıl Üniversite haftasının Vanda açılması profesörler heyetine kararlaştırılmıştır. Ankara istasyonunda heyeti karşılayan sayın Maarif Vekili Hasan Âli Yücel, Van Üniversite haftasında bizat bulunacağını da bize müjdelmiştir.

Görülmemiş bir ihtikâr teşebbüsü

Et fiatlarını yüksek tutmak için hayvan gelen muntakalara sevkîyatın kesilmesini bildiren 6 sürü sahibi tesbit edildi

Fiat Mürakabe Komisyonu çok şayan dikkat bir et ihtikârı meselesi üzerinde meşgul olmaktadır. Piyasada bulunan kasablık hayvanların miktarını az buldurmak ve bu suretle fiatları yüksek tutmak maksadile harekete geçen altı sürü sahibi hakkında takibata geçilmiştir. Bunlar, taşrada bulunan ve İstanbula sürü sevkeden adamlarına telgraflar çekmişler ve İstanbuldaki bu vaziyeti bozmayacak şekilde sevkîyat yapmalarını istemişlerdir. Bir ihbar karşısında Fiat Mürakabe Komisyonu tahkikata başliyerek telgraf çeken altı sürü sahibini tesbit etmiştir. Aynı zamanda buraya koyun gönderen muntakaların valî ve kaymakamlarına da telgrafla müraacaat edilerek son fiatlar istenmiştir. Bu fiatların İstanbulda ki fiatlarla pek büyük fark gösterdiği görülmüştür. Bu kimselerin aleyhinde, millî korunma kanununa göre takibat yapılmaktadır.

Amerikadan sonra en fazla tütün Türkiye'de bulunuyor

Harb vaziyeti dolayısıyla birçok memleketlerde mahsul ziyan olduğundan bu yıl mebzelen elde edilen tütünlerimize iyi müşteriler bulabileceğiz

Bu seneki tütün mahsulünün fevkalâde iyi olduğu mahsul üzerinde yapılan tettekilerden anlaşılmaktadır. Bu sene İzmir muntakasında ekim geçen seneye nisbetle çok daha fazla olmuştur. Tütünlerimiz hem verim ve hem kalite itibarile iyidir. Samsun ve Maraş muntakalarında da mahsulün mükemmel olduğu bildirilmektedir. Bu sene gerek ekimin ve gerekse mahsulün bol olmasının sebebi geçen sene tütün satışıyla muntahsilin eline fazla para geçmesi olmaktadır.

Müstahsil bu sene de hükümetin kendi eli emeklerine iyi bir para verilmesinin teminini arzu etmektedir.

Diğer taraftan hükümet şimdi den tedbirler alarak tütün müstahsilini koruyacaktır.

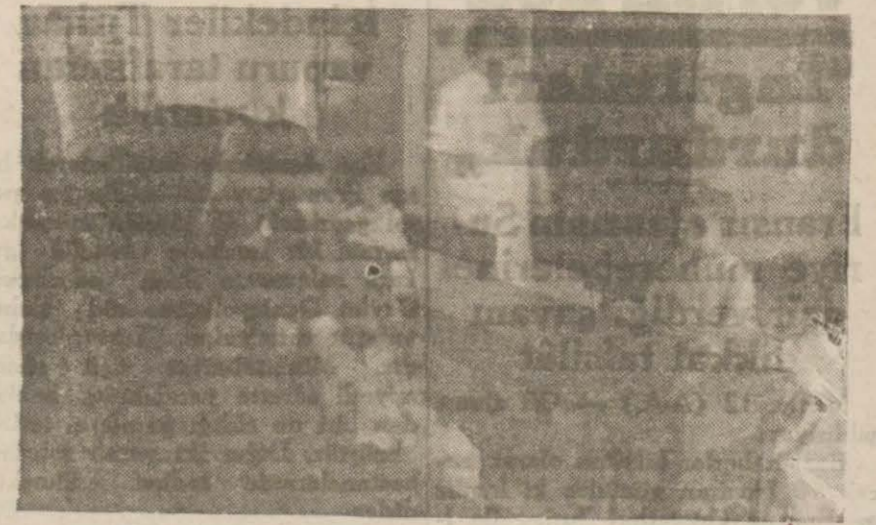
Bu sene herb yüzünden bütün Balkan memleketlerindeki tütün mahsulü hasara uğramıştır. Bunlar arasında en fazla hasara uğrayan Yunan tütünleridir. Bu itibarla bu sene Amerika'dan sonra en fazla tütün mahsulü elde edilebilen bir yer Türkiye olacaktır. Ticaret Vekâleti bu müstesna vaziyeti nazarı itibara alarak bu sene tütün piyasasının daha erken açılmasını temin edecektir. Bu seneki mahsulün geçen sene mahsulünden takribî 10 milyon kilo kadar fazla olacağı tahmin edilmektedir.

Siper ve sığınak inşaatı

Vilâyet seferberlik müdürlüğü kaymakamlıklardan şehirde siper ve sığınak inşaatına müsaid vaziyette bulunan vakıflar, hazine, hususî idare, belediye ve eşhasa aid bütün boş arsaların tesbiti ve bir liste halinde bildirilmesini istemiştir.

Vilâyet Dahiliye Vekâletinden şehirde siper inşaatına müsaid hususî eşhasa aid boş arsalardan ne suretle ve hangi kanuna istinaden istifade edileceğini sormuştur. Gelecek cevaba intizar olunmakla beraber belediye, hususî muhabebe ve evkafa aid arsalarda siper ve sığınak inşaatına başlanmıştır.

Galata çocuk dispanseri ve gündüz bakımevi dün merasimle açıldı

Vali Lütfi Kırdar minimeleler arasında

Çocuk Esirgeme Kurumu Galata nahiye şubesinin büyük emekler sarfederek Tophane'de Kılıcalıpaşa medresesi dahilinde tesis ettiği Çocuk dispanseri, gündüz Bakımevi ve Yıkama Yurdu'nun açılış töreni dün saat 17 de yapılmıştır. Merasimde valî ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, kaymakamlar, emniyet müdürü ve kili Salâhaddin Aslan Korkud, belediye şube müdürleri, Parti ve Çocuk Esirgeme Kurumu erkânı hazır bulunmuşlardır. Çocuk Esirgeme Kurumu İstanbul merkez başkanı doktor Fethi Erden bir hitabede bulunarak bu yurdların ne şekilde vücuda getirildiğini anlatmıştır. Başkan inşaatın keşif bedeli 25 bin lira olduğu halde buraya kurumun 2500 lira sarfettiğini, diğer masrafların hep hamiyetli vatandaşlar tarafından temin olduğunu söylemiş, halka, Gala-

ta nahiye müdürüne ve kurumun Galata şubesi erkânına teşekkürlerini bildirmiştir. Bundan sonra valî ve belediye reisi müesseseyi vücuda getirenleri tebrik etmiş ve kordelâyı kesmiştir. Müteakiben davetliler dispanseri, gündüz bakımevini ve yıkama yurdunu gezmişlerdir.

Davetliler hazırlanan büfede izaz olunduktan sonra törene nihayet verilmiştir.

Fakir ve çalışmaya mecbur analara çok büyük hizmetler yapacak olan bu müessesenin vücuda getirilmesi muhitte büyük bir memnuniyet uyandırmıştır.

Anaları işe giden yavruları yeni müessesede gündüzleri bakılacak ve mürebbiyelerin nezaretinde bulunacaklardır. Tedaviye muhtaç yavrular dispanserde tedavi olunacak, ilaçları meccanen verilecektir.

1500 çuval kahve dağıtılıyor

Valî ve belediye reisi doktor Lütfi Kırdar, kahve tevziatının ne şekilde yapılacağı hususunda müstacelen emir verilmesi için Ticaret Vekâleti nezdinde teşebbüslerde bulunmuştur. İlk partide tevzi olunacak kahve miktarı 1500 çuval kadardır. Ticaret Vekâletinden emir gelir gelmez derhal tevziyata başlanacaktır.

Limon bollasacak mı?

Limon sıkıntısını karşılamak üzere memlekete ithal edilmiş olan 10 vagon limondan 5 vagonu piyasaya verilmiştir. Diğer taraftan İstanbul Belediyesi merkez hâlinde toptan ad 8, orta 9 ve iyi limon 10 kuruştan satılmıştır. Fiat Mürakabe Komisyonunun bugünkü toplantısında limon meselesinin mevzuabâhs edilmesi ihtimal dahilindedir.

Cezalandırılan muhtekir

Dün Fiat Mürakabe memurları bir manifatura ihtikârî tesbit etmişlerdir. Mahmudpaşada manifatura yapan Leon Levi'nin normal kâr nisbetinden pek fazla fiata kumar satışını görmüş ve dükkânı bir hafta kapatılmış, kendisine de 25 lira para cezası kesilmiştir.

Askerlik işleri

Yedek sübaya sevk edilecekler

Eminönü Askerlik Şubesinde: 940 - 941 ders devresi Tıbbiye, Veteriner, Fen Fakülterile ezacı ve diğ. tabii okullarından mezun olanlar veya evvelce bu okullardan mezun olup da herhangi bir sebeple sevk edilmemiş olanlar 28 Temmuz 1941 Pazartesi günü sevk edileceklerinden son yoklamalarını yapmak üzere 1 Temmuz 941 tarihine kadar nüfus cüzdan ve yukarıda ismi geçen okullardan mezun olduklarını gösterir vesikalarile şubeye müracaat etmeleri, gelmeyenler hakkında kanunî muamele yapılacağı ilân olunur.

Sakatların muayenesi

Eminönü Yerli Askerlik Şubesinde: 332 ilâ 312 dahil bütün sakatların yeniden muayene ettirilerek sakatlıklarının hangi kısma aid olduğunun tesbitine lüzum hâsî olmuştur. Bütün sakatların raporile nüfus cüzdanlarile ve ikiye aded fotoğraf ve ikamet senedilerile muayene sevk edilmek üzere 20 Haziran 941 gününe kadar şubeye müracaatları.

Sinemacılar da zam istiyorlar

Sinemacılar iktisad müdürlüğüne müracaatla fiatlara zam yapılıp yapılmaması istemişlerdir. Sinemacılar, buna sebep olarak film fiatlarının artırıldığını, sigorta ve navlun ücretlerinin yüksek olduğunu ve yeni vergiler ilâve edildiğini bildirmişlerdir.

Sinemacılar yeni zammın lüks mevkilerde 10, diğer mevkilerde 5, localarda 50 kuruş olarak yapılmasını istemişlerdir. İktisad müdürlüğü bu müracaatları tetkik etmektedir.

Mazeretlerinden Anadoluya gidemiyenler

Mazeretleri dolayısıyla tesbit olunan günlerde Anadoluya gidemiyenlerin miktarı tesbit olunmuştur.

Bu vatandaşlara aid sevk listeleri hazırlanmaktadır. Devlet Demiryolları idaresi bu ay içinde istasyonlara gidecekler için hususî katar tahrik edecektir. Denizyolları idaresi gidecekleri normal posta vapurlarile sevk edilecektir.

Küçük haberler

Bugünlerde başlanacak olan motorlulu nakil vasıtalarının muayenesi Ağustos sonuna kadar ikmal edilecektir. Evvelâ hususî otomobillerle doktorların otomobilleri, müteakiben taksiler, otobüs ve kamyonların muayenesi yapılacaktır.

Otobüs şoför ve biletiçileri için tek tip bir elbise hazırlanmıştır. Bu elbiselerden ilk partide 180 tane hazırlanacak, biletiçi ve şoförlere verilecektir. Bunların yakasında numara bulunacaktır.

TIYATRULAR

BOSTANCI İSKELE PARKI
12 Haziran Perşembe akşamı
KAN!!!

Büyük eser 3 perde
Baş rolde maruf film rejisörü
VEDAD ÜRFİ

Diğer roller, sabık Darübedayı, İstanbul Opereti, Yeni Sahne ve Halk Tiyatrosu sanatçıları tarafından oynanacaktır.

iki fuhuş yuvası meydana çıkarıldı

Zabitâ dün biri Beyoğlundaki, diğeri Beşiktaşta faaliyetinde bulunan iki gizli fuhuş yuvasını meydana çıkarmıştır.

Beşiktaşta Gayrettepede Hakkiya aid gazinoda gizli fuhuş yapıldığı zabitâ tarafından tesbit edilmiş, dün sabah buraya ani bir baskın yapılmıştır.

Yapılan araştırma neticesinde, gazinoya aid odalarda erkek ve kadınlar görüldükçe keyfiyet bir zabıtla tesbit edilmiş, gazino sahibi randevuculuk suçundan adliyeye teslim olunmuştur.

Beyoğlundaki Akmaççeşme sokakında 9 numaralı evde oturan Hikmetle kız kardeşi Aysenin de oturdukları bu evi gizli bir fuhuş

Dün külliyyetli ihracat yaptık

Dün piyasada, haftanın diğer günlerine nisbetle fazla bir canlılık olmuş ve muhtelif Avrupa memleketlerine 294.297 liralık ihracat yapılmıştır. Bu arada, Romanyaya kırpıntı, yer fıstığı, Almanyaya hah, arpa; Finlandiyaya tütün; Amerika'ya av derisi; İtalyaya deri; Slovakya'ya tiftik, İsveç'e deri; İsveç'e beyaz haşhaş tohumu, amyant, deri; Macaristana tiftik; İngiltereye av derisi ve Bulgaristana zeytin sevk edilmiştir.

yuvası haline getirdikleri tesbit edilmiş, dün yapılan tabarriyyatta içeriğe kadınlı erkekli birçok kimseler bulunmuştur.

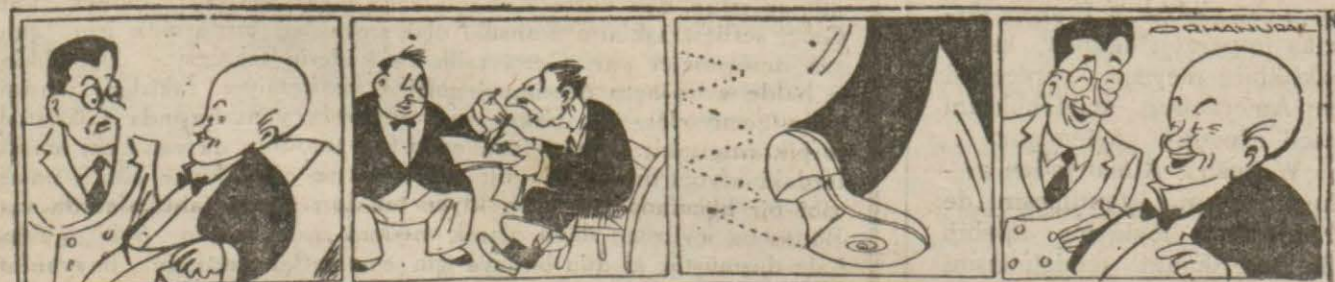
Randevucu kız kardeşler, dün adliyeye verilmişlerdir.

Kadınların saçları berberlerde neden yarıyor?

Belediye makine şubesi memurlarının berber dükkânlarında yaptıkları kontrollarda mevcud permanent makinelerinin 110 voltla çalıştırıldığı ve bu yüzden son zamanlarda 9 bayanın saçlarının yarılmış olduğunu tesbit etmişlerdir. Bunun üzerine permanent makinelerinin 24 voltla çalışmaları muvafık görülmüş, berberler cemiyetine bu hususta tebligat yapılmıştır. Permanent makinelere 24 voltla çalışabilmesi için bazı tadilat yapılması icab ettiğinden berberlere bir ay mühlet verilmiştir. Bir ay zarfında bu tadilatı yaptırmayan berberlerin makineleri müsadere olunacaktır.

Makineleri kullananlar da imtihan edileceklerdir. Muvaffak olanlar için bir kurs açılacaktır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan bey sizin gazeteci arkadaşlardan biri garib bir röpörtaj yapmış.

... Yazının bir yerinde diyor ki: «İhtikâr da bir nevi modadır.

«... Çünkü yaptığım tetkiklerden bunu anladım!»

Hasan bey — Yanlış dostum, hiç moda olsaydı senelerdenberi uzağı gider miydi!

Hikâye

En büyük kadın

(ANNEM İÇİN)

Yazan: Claude Farrere

Çeviren: Halid Fahri Ozansoy

Yedi yaşına bastığında, hemen hiçbir şeyden korkmamak istidadi-mi açığı vurdu. Bir gün küçük köpeğin biri, yan kaldırımın kenarında etli hamurunu yiyordu. Derken, iri bir köpek ortaya çıkarak, hamurunu kapmak için küçük köpeği itip kakıştı. Halbuki bu iri köpek, kendisini evinde tutanı, yani demek isterim ki evin küçük kızını hesaba katmamıştı. Orada bulunan kızcağız geldi, iri köpeği kulağından yakaladı, çok şiddetle geriye çekti, hamuru avuçlayıp küçük köpeğe geri verdi, sonra, dimdik ve cesurca, ayak üstü dikildi. İri köpek o kadar şaşırıldı ki küçük köpek ile iri köpek arasında, derhal ittihaz etmedi. Bu suretle savaş kazanılmış oldu.

O! bundan sonra iş kötüleşti. Şaşkınlıktan derhal kendine gelen iri köpek hiddetle ilerleye atıldı, körpecük ve tombul tombul eli keskin dişleri arasına aldı ve öyle şiddetle ısırıldı ki bir süngerin suyu gibi kan fışkırdı. Ve yedi yaşındaki çocuk haykırdı, - fakat bir adım geri çekilmedi! Dehşete uğramış küçük hayvanla gazaba gelmiş büyük hayvan arasında adeta bir ağaç kökü gibi yerinde saplandı ve tã, sopalara ve kamçularla imdadına koşuluncuya kadar mağlûb olmadan dayandı...

Bu, güzel bir başlangıçtı. Ve on iki yahud on beş yıl sonra, gene daima tabii meylini takip ederek bir askerle evlendiği zaman kimse buna şaşmadı, Kocası, tam bir askerdirdi.

Bir müstemleke piyade yüzbaşısı idi o. Size kendisinden evvelce bahsetmiştim. Ben onu bilhasna tanıdım. Daha evlenir evlenmez, karısını, muktedir olabildiği kadar uzaklara, Gabon'lara, Senegal'lere götürdü. En fenası Kasamen harbinde kasiğina bir kurşun yedi ve emirberberini, muharebe meydanından ağır surette yaralı olarak kaldırdı; adeta ölüm halindedi.

Emirberber onu getirdi. Usul üzere her türlü nezaket ve idare ile evine vak'ayı haber vermeğe gittiler.

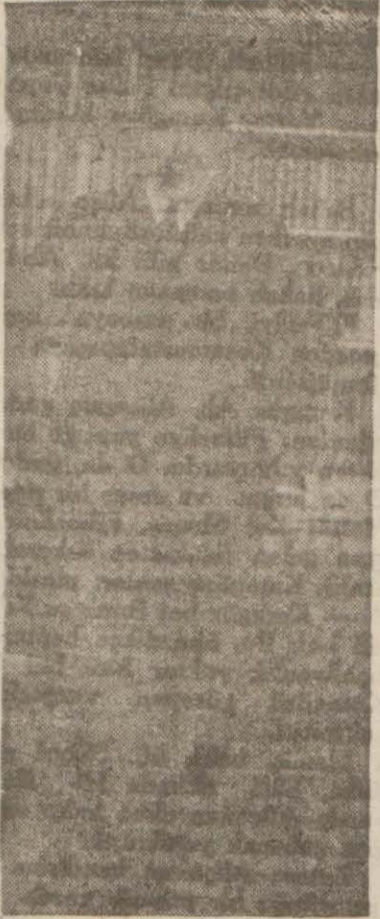
«Hani anlarsınız ya... Yaralandı... fakat hafifçe... Çok hafifçe...»

Kadın zemzem suyu verenlerin sözünü derhal kesti.

«Öldü mü?»

«Yok canım! İşte kendisi de, inanamazsınız bakın!»

Kadın onu gördü. Yüzü balmumu renginde, gözleri kapalı, yanakları çok kıktı.

Klod Farer

Zeki bir cerrah sandı ki izahat vermesi lâzımdır:

«Madam, yara biraz yukarıda açılmış... Uzu kesmek hakikaten imkânsız...»

Kadın onu, tepeden aşağıya süzdü:

«İmkânsız mı? - şüphesiz ben de öyle umarım! Bana onu, iki bacağı sağlam olarak kurtarmanızı tercih ederim.»

Öyle de oldu.

Yalnız, altı yıl kadar sonra, gürbüz ve azametli güzel bir oğlan çocukları dünyaya geldi; ve pek tabii olarak, karı koca, anne baba, ikisi de, onu, çıldırması se-viyordular. Fakat bir tifo salgını oldu ve yavrucuk hastalığa tutuldu.

İşin şakası yoktu. Pek ciddi idi. O yerin doktorunu, en iyisini çağırıldı.

Doktor: «O!... dedi, vaziyet tehlikeli.»

Kadın: «Doktor, dedi, mümkün olanı yapınız.»

Doktor mümkün olanı yaptı. Yani elinden gelobileni. Bu kâfi gelmedi. Yavrucuk fenalaştı, iyileşti, tekrar fenalaştı, öldü.

Kadın: «Doktor, - dedi, - yine teşekkür ederim. Yapılabilecek her şeyi yaptınız.»

Velhasil, altı yaş daha ufak başka bir oğulları vardı. Kim bilir? belki bu hikâyeyi yazandır o.

Ve altı yıl sonra o da hasta düştü. Aynıle bir çifo.

Anne tekrar doktoru çağırdı. Gene aynı doktoru.

Kendisine: «Fakat o, sizin büyük oğlunuza öldürdü!»

Dediler. Kadın cevap verdi:

«Bana onu Allah vermişti. Allah aldı elinden. Allah bana bunu verdi. Belki bunu elimden almayacak. Merhameti sonsuzdur.»

Ve doktor tekrar geldi. Aynı doktor.

Evvelce dediği gibi: «O!... vaziyet tehlikeli.»

Dedi.

Yavrucuk fenalaştı, iyileşti, tekrar fenalaştı. Doktor gene elinden geldiği kadar çalıştı. Ne mümkünse yaptı. Yavrucuk ölmedi.

«Bana onu Allah verdi. Allah onu bıraktı bana. Belki başka bir doktor daha iyi tedavi edemezdi.»

Ve sonra, aradan seneler geçti. Koca da sırası gelip öldü. Öteki oğlanlar da öldüler. Yalnız o kadından ve çocuğundan, bu hikâyeyi yazandan başka kimse kalmadı.

Kadın daima dındardı. Öyle kaldı. Son oğlu asker oldu, zira iyi kan yalan söyliyemez. Öteki, asker karısı, asker anası oldu. Bu, aşağı yukarı aynı şeydir. Sadece, hiçbir şeyden korkmamak kâfidir.

Bir gün, - kadın yetmiş yaşına geldi; daima dimdik ve sağlamdı. - asker oğlu Brest garnizonuna gitti. Brest öyle bir şehirdir ki, evlerinin merdivenleri ne pencere-lerden, ne de camekânlı damlardan ışık alır. Hâsılı oraları zencilerin cehennemi kadar karanlıktır.

Bir öğle üstü, kadının asker oğlu servisine idi. Kendisi, haklı olarak, kiliseyi, onun için dua etme-ğe gitmişti. - Daima yalnız başkaları için dua ederdi. - Kendisi için ne lüzumu vardı, değil mi? Onlar pek lüzumsuz dualar olurdular.

İhtimal öğleden sonra saat üç-tü. Fakat araba kapısından dışarıya çıkınca, karanlık, gece yarısından üç saat sonra bile daha kesif olamazdı. Bu kapıyı açtı, dışarıya çıktı, tekrar kapadı ve el yordamı ile merdivenin parmaklığını araya rak iki adım attı.

O zaman, mutad haricinde bir şey çarptı. Yokladı ve iki elile bu şeyin ne olduğunu anladı. Bu, asılmış bir adamdı. İşsiz kalan za-

(Arkası sayfa 8 sütun 1 de)

İhtikâr mücadelesi

Karlman mağazası ile Haylaf pastanesi adliyyeye verildiler

(Baştarafı 1 inci sayfada)

perakendeci İstemat Çamiden aldığı bavul ve valizleri perakende azami satış fiyatlarına % 70 gibi fahiş bir kârla satmıştır.

Fiat Mürakabe Komisyonu bu zincirleme ihtikâr vak'asını delillerle birlikte tesbit etmiş ve evrakı Müddeiumümlük, müessesenin sahibi İtalyan tebaasından Karl oğlu Ferdinand Karlman ve perakendeci İstemat Çami haklarında tahkikat ve takibata başlamıştır.

Fiat Mürakabe Komisyonuna satıkları yazı makinesinde bile ihtikâr yapan iki tüccar hakkındaki dava asliye 2 nci ceza mahkemesinde dün neticelenmiştir. Bunlar Galatada yazı makinesi ticaretanesi sahibi Fransuva ile oğlu Versandır. 150 liraya satılması icab eden yazı makinesini 350 liraya satmışlardır.

Mahkeme suçu sabit görmüş ve baba oğlu 50 şer lira para cezasına, 7 şer gün hapse mahkûm ederek, 15 gün müddetle dükkânlarının seddine karar vermiştir.

Sultanahamamında tuhafiyeci Avram «aile hassası» tabir olunan 22.5 kuruşta satılması lâzım gelen kadın kumaşının metresini 80 kuruşta sattığından dolayı adliyyeye verilmıştır.

Avram hakkındaki dava asliye 2 nci cezada dün sona ermiştir. Mahkeme muhtekir tuhafiyeciyi 25 lira para cezasına mahkûm etmiş, dükkânının 7 gün müddetle kapatılmasını da karar altına almıştır.

Pangaltıda meşhur Haylaf pastanesi sahibi de fahiş fiatla şeker satmak ve ihtikâr yapmak iddiasıyla adliyyeye verilmştir. Müddeiumümlük iddiayı tahkik etmektedir.

Bunlardan başka Kumkapıda, Azımkâr sokağında 33 numaralı evde oturan Fazıl adında bir zat dün Lâlelihle Tayyare apartmanları altında nalburluk yapan Elizin dükkânına giderek bir miktar kireç almak istemiştir.

Kirecin kilosu her yerde 100 paraya satıldığı halde Eliz Fazıldan kilo başına 5 kuruş istemiş ve kendisine bu suretle mühim miktarda satış yapmıştır.

Bu alışverişi müteakib Fazıl zabıtaya müracaat etmiş, Eliz hakkında ihtikâr suçundan takibata başlanmıştır.

Parmakları kesilen işçiler

Beykoz kundura fabrikası işçilerinden Ahmed, dün işile meşgul olurken elini makineye kapmıştır, parmakları kesilmiştir.

Gene aynı fabrika müstahdemlerinden makine tamircisi Lütfi de bir tamir sırasında elini makineye kapmıştır, bu yüzden onun da parmakları kesilmiştir.

Her iki yaralı tedavi edilmek üzere, Nümune hastanesine kaldırılmışlardır.

[SİNEMA]

1940 yılının en muvaffak yıldızları kimlerdir?

Nevyorkta yapılan seçimde birinciliği Clark Gable, Mickey Rooney, Bette Davis ve Spencer Tracy kazandılar

Meşhur yıldızların yeni filmleri

Bu yıl yeni filmlerini çevirmekte olan Melwyn Douglas, Claudette Colbert ile beraber bir filmde

Nevyork sinemalarında gösterilmiş olan filmlerin temin etmiş oldukları hasıllata, halkın gazetelerde açılmış olan anketlere vermiş oldukları cevaplara göre 1940 senesinin en muvaffak olarak 10 film san'atkârı seçilebilmiştir.

Bu seçimlerde muhtelif kısımlar tesbit edilmiştir. Amerikalılar içinde birinciliği kazanmış olan san'atkârlar şunlardır:

Bette Davis, Clark Gable, Mickey Rooney, Spencer Tracy. Amerika kıtası haricinde birinciliği kazanmış olan san'atkârlar da şunlardır:

Deanna Durbin, Errol Flynn, Greta Garbo, Clark Gable.

Bu neticeden anlaşılığına nazaran, Birleşik Amerika halkı ile ecnebi memleketler halkı arasında bir zevk ayrılığı mevcut bulunmaktadır.

Amerikada yapılmış olan anket ziyadesile şayanı dikkat olduğundan bunun neticelerini dercediyorum.

Kadın san'atkârları:

Bette Davis, Judy Garland, Myrna Loy, Claudette Colbert, Deanna Durbin, Alice Faye, Vivien Leigh, Jean Arthur, Ginger Rogers, Lorette Young, Rosalind Russell, Jeanette MacDonald.

Erkek san'atkârları:

Clark Gable, Spencer Tracy, Mickey Rooney, Bing Crosby, Gary Cooper, James Stewart, Errol Flynn, James Cagney, Wallace Berry, Cary Grant, Tyrone Power, Henry Fonda.

Kooby san'atkârları:

Kooby san'atkârları Amerika kıtasında pek büyük bir rağbete mazhar bulunmaktadır. Kov-

boy filmleri Birleşik Amerikada çok para getirmektedir. Bu san'atkârlar arasında yapılan seçim de şu neticeyi vermiştir:

Gene Autry, John Wayne, William Boyd, George O'Brien, Rex Rogers, Buck Jones, Smitley Burnett, Charles Starrett, John Mack Brown, Tim Holt, Tex Ritter, Ken Maynard.

Elde edilen bu neticeler her tarafta büyük bir alaka ile karşılanmıştır. Holivud film kumpanyaları tutmaktadırlar.

Meşhur yıldızların yeni filmleri

Holivudda bu yıl büyük yıldızlar tarafından yeni ve güzel filmler çevrilmeğe başlanmıştır. Bu yıldızlardan 4 ünün çalışmalarını şöylece sıralayabiliriz:

1 — Myrna Loy

Myrna Loy çok meşgul bulunmaktadır. Pek yakında dört film çevirecektir. Bu filmlerden üçünün de William Powell ona partönerlik yapacaktır.

Dört film çevirmeğe hazırlanan Myrna Loy iki büyük film ikmal etmiş bulunmaktadır. Bu iki filmi en çok sevdiği partöneri; Melwyn Douglas ile çevirmiştir.

2 — Melwyn Douglas

Amerikanın en değerli san'atkârı bulunan Melwyn Douglas, geçenlerde M. G. M. film kumpanyası ile yeni bir mukavelename imzalamıştır.

Bu mukavelename mucibince Melwin Douglas iki büyük film çevirecektir.

Biri: «A woman's face» dir. (Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

- 24 -

Bu vezir sırasında başımıza taş yağar diye bir sayha attık ki semahänenin kubbesinde çnladı... Taşra çıktı. Dal kılıç olduk... Gazatteki saye Erenlerde...

Bağ bekçisi Kasım sözünü bitirir bitirmez manav Müslü Beşe yerinden fırladı, gidip adamın boynuna sarılıp iki yanağından şapur şapur öptü; sonra divanhanenin ortasında dimdik durarak iki kolunu açtı, etrafına şöyle bir göz gezdirerek:

— Gayri ne bekleriz?! Ne dururuz?!.. Bunca memleketler elden gitti... Evlerimizdek; evlâd ve ayalmize varınca aldılar... elbet gideriz, padişahımızdan veziri ve yârânını isteriz... Gazayı ekber ederiz... Ölenlerimiz şehid, kalanlarımız bu Kasım ağa gibi gazi olur!...

Ayasofya vâizi Espirizade efendi: — Muslu ağa hazretleri sizin gibi gayret ve hamiyet sahibi ağalar eksik olmasın... Halî ağa hazretleri ve zatınız, bir işaretle kırk bin şehbaz yiğitler çıkarır ağalarınız... amma ki bu devletin direği Hacı Bektaş Veli kadde sırtauh hazretlerinin köçekleri yeniçeri dilâverleridir... Bu dev-

Çılgın İstanbul

Lâle devrinden sahneler

YAZAN: REŞAD EKREM

Konakta bir ihtilâl meclisi

nîçerisiz olmaz... — Dedi. Vâiz efendiye yeniçeri çorbacılarından biri cevap verdi: — Efendi hazretleri... Biz şeriatin hadimleriyiz... Efendiler vezir ile şeriat davası vardır derlense veziri istemeyiz. Katli vacib ise padişahdan alırız. Zülâlîzade ortaya, yüksek sesle sordu: — Bre ümmet! Muhammed... Bre efendiler... ağalar, çorbacılar... erenler... şehbaz yiğitler... Bre bunca memleketleri kızılbaş verir misiniz?.. Bu suale bir uğultu cevap verildi: — Vermeyiz!.. — Nizamı Cedidi ister misiniz?..

niz?... — İstemeyiz!.. — Düşman üzerine yürümeyip lâlâ ve mey ve mahub ve nigâr ile sâfa eden adam vezirliğe lâyk midir?... — Degildir!.. — İbrahim Paşamın katli vacib midir?... — Vacibdir!.. — Tam bu sırada içeriye Patrona Halil ağasının adamlarından biri girdi. Halil ağa bu adamı görünce ayağa kalktı; ve divanhanedekilerin gözleri üzerinde olarak kapıya doğru yürüdü. Beraber dışarı çıktılar. — Benim ağam... mavi çuhah yiğit Ali Beşe ağa karındaşımsın

adamdır. İki günden devletli hüükâr ve sahibi devlet: ordu alayı ile Üsküdüra geçerlermiş... Patrona şaşırdı. Fakat bu şaşkanlığı pek az sürdü; kahveci Ali Beşenin adamına: — Bre yiğit... Ağa konakta midir?... — Dedi. Ali Beşenin adamı Patronanın etegini öptü: — Belâ... Evdedir... — Dedi. — Var git Ali Beşe ağa karındaşıma söyle, şimdi oraya varsam gerekir... Patrona divanhaneye girdi. Kendisini merak ile bekliyorlardı. Halil, geniş adımlarla Zülâlî Hasan ağanın yanına giderek kadı e-

fendinin elini öptü, efendiyi manal bir bakışla süzdü; sonra, herkesin işitebileceği yüksek sesle: — Devletli hükûr ve sahibi devlet iki günden ordu alayı ile Üsküdüra geçerler... Bizi çağırıyorlar... Gideriz... Kahn sağlıcak ile... — Dedi.Sonra, kibar davetlilerle selâmlaşıp veda etti. Zülâlî Hasan efendinin konanğında ihtilâl meclisi azaları. Patrona Halîli ayağa kalkıp uğurladılar. Sonra, birer ikişer, sessiz, ihtilâl ümidleri bir an için kırılmış, dağıldılar... Espirizade en son gidenlerden-di. Arnavud Hasan efendinin elini öperken: — Efendi hazretleri... Yarınki

gün sahibi devlet hazretlerinin sâhilsaraylarına gitsek gerektir...

Dedi. Zülâlîzade, dudakları hürsından titreyerek:

— Efendi... Can pazarındayız... Hele sabah olsun... Bize bir hademe gönderin...

Dedi. Zülâlîzadenin meclisinde biraz evvel «Vermeyiz! İstemeyiz! Vezarete lâyk değildir! Katli vacibdir!» diye bağranlar, İstanbulun karanlık sokaklarında, adımlarının bütün genişliği ve hızı ile yürüyorlardı. Beşer, onar kişilik kabileler, hemen her sokak başında parçalanıp küçülüyor, heşkes, bir an evvel yalnız kalmak, yâr ve ağıyara görünmeden evine can almak istiyordu:

— Bre karındaşıım, yoldaşıım, ayaktaşım... Devreyi görmedin değil mi?!

— Vallah billâh görmedik!...

— Allah sahibî devlet efendimize ömür versin!

— Amin... Bir sahi ve kerim vezirdir!...

— Bre yoldaş ben buradan ayrılırım!...

— Haydi var sağlık ile... Ben, Ayasofyada yatmadan dönerim!

— Ben dahi Ayasofyadan gelirim!

— ...

— ...

— ...

— ...

— ...

(Arkası var)

Memleket Haberleri

İzmirde

Yeni tip ekmek Pazar günü piyasaya çıkarıldı

İzmir (Hususi) — Yüzde 30 arpa ve yüzde 20 çavdandan ihtiva eden harmanlar, İzmir Toprak mahsul. leri ofisi tarafından hazırlanmış, bu harmanlara göre imal ettirilen unlar, Pazartesi piyasaya çıkarılmış ve yeni tip ekmekler de satışa arz edilmiştir. Toprak ofis müdürlüğü, ekmeğin her tarafta aynı evsaf ve tipte çıkmasını temin maksadıyla eski tip unların kullanılmamasını men etmiştir. Haber aldığımızıza göre bu kabul unlardan piyasada çok az miktarda kalmıştır.

Toprak ofis müdürlüğü, 17 Mart 1941 den itibaren un işlerini idareye başlamış ve şehirdeki fabrikaları da işlemekte bulunmuştur. Unlar, gerek İzmirde, gerek mühlakat tında fırıncı ve diğer ihtiyaç erbabına ofis subesince satılmaktadır. Ekmek ve diğer mamulâtın kontrolü işi belediyelere aittir.

Son zamanda hububat fiatlarında yirmi paralık bir yükseliş görülmüştür. Bu sebeple tek tip ekmeğe arpa katılmakla beraber un fiatlarının da yükselmesi lâzımgelmıştır. Fakat Toprak mahsul. ofisi, ekmeğin narhına tesir etmemesi için unların eski fiat üzerinden satılmasını kararlaştırmıştır.

Küçük Haberler

★ Kızılay merkezi umumisinin 1941 yılı toplantısında umumî heyetçe, İzmît Kızılay Cemiyeti veznedarı İbrahim Nazife (Fahrî azalık) unvanı tevcih edilmiş ve kendisine tebliğ olunmuştur. Uzun seneler Kızılay cemiyetinde vazife gören bu kıymetli İzmît çocuğunu biz de tebrik ederiz.

★ İzmît demiryolunda Tekeli caddesi kısmı katranlı olarak yeni bir şekilde yapılmaktadır.

★ Edirne'de beş senedenberi Hususi Muhasebe müdürlüğünü büyük bir vukufu idare etmekte olan Abdullâh bu kere laşe Müsteşarlığı Muhasebeciliğine tayin edilmiştir.

★ Malatyada bu yıl kayısı rekoru, tesî fazla tahmin edilmekte ve bu tahmin neticesi halk memnun görülmektedir.

★ Balıkesir vilâyeti merkezine bağlı nahiyeler müdürl. Vali Recai Gürelinin riyasetinde bir kongre yaparak senelik işler üzerinde görüşmüşlerdir.

Kandıranın varidatı

Kandıradan yazılıyor: Kandıra Kocaeli vilâyetinin eski ve çok kadim bir kazasıdır. Memleketimizin ekonomik vaziyeti ve servet mem baları civar kazalara nisbet kabul etmeyecek derecede üstündür. Se nelik vasatı olarak keten tohumundan ve luyafından milyonlarca lira varidatı vardır. Bu varidat yalnız getencillige inhisar etmiş değildir. Aynı zamanda kısmen odunculuk da yapılmaktadır. Ayrıca tavuk, yumurta, hindi ve kasablık hayvanat mebzul miktarda ihraç edilmiştir.

Bu yıl Tarakyada pancar mahsulü çok iyi

Köylü kadınlarımızın pancar tarlalarında ve mandıralarda faaliyeti bilhassa göze çarpıyor

Edirne (Hususi Muhabirimizden) — Pancar mahsulü bu sene bol yıllara nasib olan miktardadır. Yağmurların zamanında geliş, su başklarının olmayışı, fırtınaların zararsız geçişi pancar gibi bütün ziraat mahsullerini de çok iyi bir duruma sokmuştur. Umumi ve çesidli ziraatın her cephesi halkın ve köylünün ferahlı alametleriyle doludur. Bilhassa Türk köylü kadınlarının faaliyetini ve en geniş ölçüde pancar tarlalarında ve umumi ziraatın hazırlik ve rekolte işlerinde görmek insana zevk veriyor.

İlk arpa mahsulü Babaeskide borsaya çıkarılmıştı. Fakat bundan 15 gün önce rapis ve kolza denilen yağlı nebatın mahsulünü Havsa köylüleri elde etmiştir.

Rapis hem yenir, hem yağ diye kullanılır ve hem de makine yağlarında işe yarar bir nebattır. Taneleri kişniş gibi küçüktür. 100 kilo tohumdan 30 kilo yağ alınmakta ve yağın kilosu da 30 - 33 kuruş arasında satılmaktadır. Çesidli ziraat gibi bu sene çesidli hayvanlar da tamamiyle hastalıklı ve doğumları iyi derecededir. Alım satım işi de normaldir.

Mandıraların faaliyeti

Mandıralar geçen sene olduğu gibi bu sene de hararetle çalışılmaktadır. Trakya, beyaz ve kaşer olmak üzere senede, 4,000,000 kilo nefis peynir çıkarılmaktadır. Bunların bir kıs-

mı Trakya ve daha çoğu da İstanbul buzhanelerine her gün trenlerle ve kamyonlarla taşınmaktadır. Mevsim hesabına göre 15 Temmuz kadar mandıralar rollerini yapmış olacaklardır.

Bu bereket ve iktisadi hareket köylünün yüzünü güldürmüştür.

Malatya doğumevinin faaliyeti

Malatya (Hususi) — Bura doğumevinin faaliyeti gün geçtikçe artıyor. Birçok vilâyet halkının akın ettiği biricik sıhhat yurdu Refik Saydamın büyüğü eserlerinden biridir. Yapılan son teftişte başhekimin çalışkanlığı görülmüş ve idarede de değişiklik yapılmıştır. İyi bir aşçı getirilerek hastalara iyi yemek yaptırılmaktadır.

İzmitte beden terbiyesi mükelleflerinin faaliyeti

İzmit (Hususi) — İzmitte Beden terbiyesi mükellefleri, öğretmen Tahir Düzgören'in alâka ve himmetile iyi bir disiplin dahilinde çalışılmaktadır. Millî günlerimizde bu gençlerin muntazam bir kıyafetle merasime iştirak etmeleri umumi bir alâka ve sevinç uyandırmaktadır.

Konya kız san'at mektebinin sergisi rağbet gördü

Konya (Hususi) — Akşam Kız San'at mektebinin burada açtığı sergi çok rağbet görmüştür. Kızlarımızın yaptıkları çay takımlarından birisi 50 diğer biri de 36 liraya satılmıştır. Dikş odasında iki buluz on beşer liraya, diğer bir buluz da 14 liraya satılmıştır. Çiçek odasından da pek çok çiçek satılmıştır. Çocuk ve bayan şapkaları da üçer, beşer ve onar liraya müsteri bulunmuştur. Çamaşır odasından pek çok erkek çamaşurları alınmak istenilmiş bunların talebeyle aid olduğu ileri sürülerek okul idaresine satılmamıştır. Resim talebeleri öğretmenlerle bir arada gösteriyor.

Dilekler İhtiyaclar

Kandıranın tenvirat işi halledilmelidir

Kandıradan yazılıyor: Kasabamız altı yüz haneyle mütevaziv bulunduğu halde Kandıra kadar karanlıkta kalmış bir kasaba tasavvur etmek güç bir şeydir. Aylardanberi görüldüğüne ve şahid olduğuna göre sokaklarda lüks lâmbası direkleri, lâmbasız bir halde durmaktadır. Kandıra halkı memleketlerini aydınlatmak ve tenviratını temin etmek için lüks lâmbası değil, hiç olmazsa evvelce lüks lâmbasına mahsus dikilmiş olan direklerle simidilik birer petrol lâmbası takılmasını istiyorlar. Koca bir kasabanın iki veya üç lüks lâmbasına idaresine hiç bir surette imkân görülemez. Kandıra belediyesi kasabanın tenviratını mükemmel idare edecek duruma maliktir. Bilhassa kasabada tenvirat derdinin bir an evvel halledilmesini halkımız gönülden dilemektedir.

Gümüşhacı köyde yağmur ve dolu

Gümüşhacıköyü (Hususi) — Doludan her yıl zarar gören Gümüşhacıköy bu yıl da yağmur beklediği günlerde bazı muntakaya şiddetli dolunun düşmesine şahid olmuştur. Ova kısmına bir miktar yağmur yağmışsa da yamaçlara düşen dolu mahsulât ve bilhassa tütün fidelerine zararlar ıka etmiştir.

Çorluda iskân işleri

Çorlu (Hususi) — Kaza hududları dahilinde iskân idaresinin yeniden tesis ettiği ve bazı köylere ilâveten inşa ettirdiği göçmen köy evlerinin bir kısmının muvakkat kabulleri yapılmış, bir kısmında da inşaatı bitirilmiştir.

Bu köyler; Sağlık, Aşağısirt, Yukarısevindikli, Kırkepenekli, Balabanlı, Müselim, Köpekli, Banarlı, Osmanlı ve Doğu Karacamurad köyleridir.

Bu köyler ve evler, köycülük esasına göre ve her türlü sıhhi şartlar gözönünde tutularak inşa edilmiş, köylünün zer'iyat yapacağı toprağın başka, bağlık, bahçelikler de ayrılmış bulunmaktadır.

İzmitte kuzular pek bol

İzmit (Hususi) — Bu sene İzmitte kuzular pek bol ve ucuzdur. İyi bir kuzu 2 liraya alınabilmektedir. Bu sebeple halkın ekseriyeti birer kuzu sahibi olmuşlardır. Kuzu fiatlarının bu ucuzluğuna rağmen, kuzu etinin kilosu da 70 kuruştur.

«Son Posta» nun tefrikanı: 26

KOCA YUSUF

Karagöz Ali meydanda

Aliço kızgındı, bu son güreşi bacanağı olan Karagözle yapıyordu ve daha haşın davranacak gibi görünüyordu

Yatarken yanından bulunan arkadaşlarına Allah rahathk versin dedikten sonra gülerak sunları da söyledi:

— Filibeli, güreşi buncazda bırakı. Aldı çığırtı Filibe çingeneceza... Yarın, Karagöze bilirim yapacağımı!

Sabah olmuştu. Aliço erkenden gün ayarken kalktı şöyle bir kendini yokladı. Demir gibi idi. Abdestini aldı. Sabah namazını kıldı.

Filibeliyi, bir arabaya koyarak gecedend Kocamustafapaşaya götürmüşlerdi.

Karagöz Ali, Aliçonun gaddarlığından, Filibeliye yaptığı hunharlıktan yılmıyordu. O da, gaddardı. O da hırcın ve cesur bir adamdı. Hattâ; Kel Memiş, Filibelinin başına gelen felâkatten ürkererek bir aralık Karagöze şunları mırıldandı:

— Karagöz be! Bırak şu Kel herifi be! Bu, öldemekte hepten baş pehlivanlık yoktur bize be! Diye, Karagözü güreşten vazgeçirmeye çalışmıştı.

Memiş, haklı idi. Silivri güreşi daha, hâlâ aklında idi. Bereket versin Aliçonun eline kalıp ezilmeden çabucağ yenilmışti.

Zaten; Aliçonun kendisine göre tuttuğu bir prensib vardı.

Kim, baspehlivanlığa ve kendisini yenmeye yetebilecek bir hale gelirse onu ezmek ve yenmeyip meydan yerinde hurda etmekti. Bu sebeple; Aliço korkusu, bütün pehlivanların yüreğinden bir derd ve korku halinde yaşardı.

Fakat; Karagöz, Koca İbrahim, Arnavudoğlu, Ibo gibi pehlivanlar, Aliçoyu meydandan çıkarmak için ölüncüye kadar yılmadan güreşmişlerdi.

Lâkin; bütün yetişen ve mevcud olan pehlivanların her türlü kudret ve kuvvetlerine rağmen, Aliço, tam yirmi yedi sene Osmanlı İmparatorluğunun baspehlivanlığını fasilasız ve rakipsiz üzerinde taşımıştı.

Aliço; emsali dünya yüzüne gelmemiş bir sporcu idi.

Böyle bir pehlivandan, hiç şüphe yok ki; herkes korku duyabilirdi. Nihayet; baş güreş geldi dayanıldı. Zurnalar davullar canlı, canlı çalıyordu. Şaka değil Aliço ile Karagözün musaraası vardı. Güreş kıran kırana idi.

Karagöz; kispetini giymiş, sırtı çıplak sallana sallana meydana geliyordu. Korkusu olmadığı görünüyordu.

Kazamın dibine geldi. Davullar zurnalar bağırtilarını kestiler. Binlerce seyirci nefesini kesmiş meydana bakiyordu.

Aliço; daha meydana gelmemişti. Ortada da görünürde de yoktu. Herkes sabırsızlanıyordu.

Ha!.. İşte; geliyordu. Kel başın-

da bulunan tek tük kılları dimdik olmuştu. Kumral ve yavuz bıyıklarını iri ellerinin içine almış büküş-türüyordu. Belli ki; çok hiddetli ve asabi idi.

Karagöz Ali, yağlanıyordu. O kadar dikkatli yağlanıyordu ki; kispetinin iç dikişlerine varıncaya kadar ovuyordu.

Eh! Ne olur ne olmazdı? Aliçonun paça kasnak oyunları boldu.

Aliço da kazan dibine geldi. Ne selâm, ne de sabah yoktu? Suratını bir karış asmış, hain, hain bacanağı Karagöze bakiyordu. Sanki; iki bacanak birbirlerini yiyeceklerdi.

Karagöz de, Aliço da Şumnu olduklarından tarafgirlik yalnız Şumnu tarafından iddi.

Fakat; Şumnu ikiye taraf olmuşlardı. Bir taraf Aliçoyu, diğer taraf da Karagözü tutuyorlardı.

Karagöz Ali, Filibeliye nazaran daha korkulu bir pehlivandı. Tekniği çok kuvvetli idi. Hızlı ve cesurdu. Yırtıcı ve haindi. Hemen, hemen Aliço ayarında gaddardı.

Aliço; yağlanmağa başladı. En ziyade şirazelerine ehemmiyet verdiği görülüyordu. Çünkü; Karagözün dalma, peş kabza oyunları çok tu.

Yağlanmalar bitti. Kibleye döndü. Cazgır üç ihlâs bir fatiha okuduktan sonra; duaya başladı:

— Allah illallah pinimiz üstadı, mız hazreti Hamza ilâh.

Dua bitti... Şimdi, sıra pehlivanların taksim ve menkubelerinden bahsetmeğe ve nasihat gelmişti.

Cazgır, gene bağırmağa başladı: — Hey, ahali duydum duymadım demeyiniz; buna meşhur Aliço derler... Yirmi senedir bu meydanda ve dünyada sırtını yere getiren olmamıştır.

Takdimini bitirdikten sonra; nasihat başlanmıştır:

— Hey! Aliço, hasmına Karagöz Ali derler... Mağrur olma o da namdar ve meşhur pehlivandı. Nice, baba yiğitleri bu kârizarda silip süpürmüştür. küdesinden, peş kabzasından, yan çapraz keskininden kendini kolladı. Gururlanma kuvvetinde güvenme eloğlu bu, iki dirhemlik yerini bulur yıldızları saydırı adamalı.

Hakikaten; Karagöz Alinin yan çaprazı, keski, çift paça dalgıları, oturak küdesi meşhurdu. Herhangi bir pehlivan manda ağırlığında dahî olsa bu oyunlara düşürse soluk-suz yenerdi.

Şimdi, sıra Karagöz Aliye gelmişti. Cazgır bağırıyordu:

— Hey! Ahali duydum, duymadım demeyiniz, buna meşhur Karagöz Ali derler, nice pehlivanları meydandan silip süpürmüştür. Usta bir pehlivandı.

(Arkası var)

«Son Posta» nun tefrikanı: 76

YAZAN : EKREM REŞİD

Rezalet mi istersin... Ne Havası kaldı ne Civası... İstanbullular hep böyle parmak ısırdılar karşısında... Siz Temeli ne sanıyorsunuz?... Bırakın hele kendine gelsin!...

— Yirmi beş gündür kendine gelemedi mi?...

— Acele etme oğlum!... Telâş yok!...

Fakat Durmuş kaptan telâş ediyordu. Hem çok telâş ediyordu, hakkı da vardı. Temelin halini görüp telâş etmemek kabil değildi. Temel İstanbuldan avdet edileceğinden beri büsbütün başka bir adam olmuştu. Neredeydi şimdi eski neşesi, eski şakaları? Nerede denizde çilgin cevânları, kalbleri açan şarkıları, kahkahaları? Neredeydi yaramazlıkları, kızlara söz atışları, kadınlara göz ederken bıyık bükmeleri? Hattâ, neredeydi meşhur hiddetleri, küfürleri?... Bunların hiç birinden eser kalmamıştı. Temel İstanbuldan geleli evine kapanmıştı. Nadiren çıkıyor-

du. Saatlerce, günlerce odasında kimsenin bilmediği bir şeyle meşgul oluyordu. Değişikliği yalnız mizacında değil, aynı zamanda kıyafetinde de göze çarpıyordu. Temel eski derbeder fakat şahane kıyafetini terkederken herhangi bir şehirlî kalem efendisi gibi giyinmişti. Yürüyüşü bile değişmişti. Şimdi başını öne doğru eğerek, gözlerini yere dikerek, kusa ve mütereddîd adımlarla ilerliyordu. mahcub, çekingen bir adam olmuştu. Arkadaşlarının biraz açık saçık şakalarında utandığı, kızardığı görülüyordu... Bütün bunlara hayret etmek elden gelmiyordu.

Bu vaziyet böyle devam edemezdi! Durmuş kaptan bu gidişle ikraz ettiği paraların idaresine imkân olmayacağı gibi reislige de Şükürünün getirileceğini anladı. Bu, kendisi için çifte darbe olacaktı. Böyle bir felâketi önlemek lâzımdı. Fakat ne yapabilirdi. Günlerce, gecelerce düşünürdü, Ni-

hayet en doğru hareketin gidip Temelle ciddi bir görüşme olduğuna karar verdi.

Durmuş kaptan kapıyı çaldığı zaman Temel bermutat evde, odasında bulunuyordu. Misafiri ke-mali nezaketle karşıladı:

— Vay iki gözüm mirim efendim, safe geldiniz, hoş geldiniz... Buyurun!...

Durmuş, odada miderin üzerine yerleştikten sonra söze başladı.

— Bu rezalet daha çok devam edecek mi?

— Affedersiniz, ne demek istediğinizi anlamıyorum...

— Temel, kardeşim kendine gelecek misin, gelmeyecek misin?

— Feriân efendimizin... Lâkin mazur görünüz, ne buyurmak arzu eylediğimizi bir türlü anlayamadım.

— Bu lâfları nereden öğrendin be?... Kendine gel dedim, kendine gel...

— Kendimde değil miyim miri-

muhtesem?... Acaba nedir taksirim?... Kabahatim varsa lütfen söyleyiniz de aff dileyim.

Durmuş kaptan adamakıllı hiddetlenmişti. Yumruklarını sıkıyordu. Bir bomba gibi patlayacaktı, fakat gene kendini zaptetti.

— Temel... Ne oldu sana be?.. Temel, hayretle gözlerini açtı. Sonra, dünyanın en masum sesile sordu:

— Bana bir şey mi olmuş?... Ne olmuş, hiç farkında değilim!...

Durmuş kaptan sonturlu bir küfür salıyacaktı, fakat gene itidalinin muhafaza edebildi.

— Kardeşim, evladım, sen bizim bildiğimiz Temel reis değilsin...

Bu sözler Temeli birçok düşündürdü. Nihayet, kendi kendine konuşur gibi:

— Evet... Ben... Acayib... Ya kimim ben?...

— Orasını bilmem... Bildiğim bir şey varsa o da senin bizim eski Temel reis olmamızdır.

— Bunu nereden anladınız, efendim?

— Şu kışın, kıyafetin nedir?... Geldim geledi bir kere balğa gitmedim...

Temel, iki elini göğsüne koyarak bir iki adım geriledi.

— Balğa mı?... Ben balıktan korkarım!...

Dedi. Durmuş kaptan bu cev-

bi duymamış olmağı tercih etti, aksi takdirde elinden bir kaza çıkacaktı. Sabırla tekdirlere devam etti:

— Bir kere olsun denize çıkmadın!...

Bu sefer Temelin siması zavalılığın, biçareliği, hastalığı ifade ediyordu. Titrek ve mahcub bir sesle:

— Ne yapayım efendim, deniz tutuyor!...

Durmuş kaptan, hayatında bu ana kadar göstermiş olduğu sabır ve tahammülü cemetmiş olsaydı hiç şüphesiz ki yekün bugünkü sabır ve tahammülünün çok dunda olacaktı.

— Kardeşim Temel reis sana ne oldu?... Ne sayarsın, ne söver-sin!...

— Sövmek mi? Aman efendim estâğfurullah... Sövmek ne demektir... Haddim mi hiç!...

— Bir takım lâflar edersin!... Ne kendin anlarsın, ne karşıdaki anlar... Temel gene düşüncesine dalmıştı. Birkaç dakika sessiz kaldıktan sonra:

— Demek abdi ahkarda bir takım tebeddülât, bir hayli tahavvülât var!...

— Saydıkların nedir?... Ne demek istersin?...

— Demek isterim ki... Buyurduğunuza göre bendenizde birçok

değişiklikler var... Öyle değil mi mirim?...

— Değişiklik mi ararsın?... De-dim ya Temel reis gitti, yerine yabancısı birisi geldi!

Temel büyük bir heyecanla:

— Bu gelen kimdir?...

Diye sorduğu bu suale Durmuş kaptanın vereceği cevap Ofa geldiğindenberi hergün daha fazla azab verici bir muammanın belki halline yardım edecekti. Durmuş söze başlamadan acıklı sualini tekrar etti.

— Bu gelen kimdir?...

Fakat Durmuşun cevabı sadece:

— Ne bileyim ben... Başkası işte!...

den ibaret kaldı. Sonra da ileri sürdüğü hakikate yeni bir delil göstermek için ilâve etti:

— Evet, başkası... Bak dilin bile değil!... Artık bizim gibi konuşuyorsun!... Dilin İstanbullularınki gibi çalıyor!...

— Dilim mi çalıyor?...

Temel bunu farketmemişti. Demek oluyor ki telâfüzu da değiştirmişti!... Derununda bir çöküntü husule geldiğini hissetti. Bu yeni emare kendisini büsbütün şaşırtmıştı. Edebiyata vukufe olsaydı, Hamlet gibi «Olmak veya olmamak!... Budur mesele!...» derdi.

(Arkası var)

İçki taraftarları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Bu mevzu etrafında her şeyden evvel, kendi şahsi hareket tarzlarımızı bir kenara bırakarak kanaat ve hükümlerimizde mümkün olduğu kadar objektif olmamız doğru olur. Ben şahsen, o da on beş yirmi günde bir olmak üzere ve pek az miktarda rakı veya bira içerim.

Fakat buna rağmen hiçbir suretle içki aleyhinde zecri bir tedbir alınmasına taraftar görünmem.

Zevkli bir tecessüsle günü gününe takip ettiğim anketinize gelen cevablar arasında bir mahkûm; içki yüzünden hasiphaneye düştüğünü yazıyor. Bazılarında çok hazin ve biraz da romantik görülebilir bir cevabın bence hiç bir kıymeti yoktur. Hattâ mevzu alaâkası bile...

Bilâkis, çok haksız bir demegoji vadisine sapan bu mahkûm, akli sıra ağır seyyiatının vicedanî mes'uliyetini hiç almazsa içkiye yükletmek suretile kendisini naznen tebriye etmek istiyor.

Bu zat eğer üç beş kadeh rakı içtikten sonra taahşuurunun esiri oluyorsa, elbette ki onun yeri cemiyet değil, hapishanedir.

Nitekim ceza kanunumuz, irade üzerinde müessir, ruhi tezahürleri, mazur ve hafifletici birer sebep olarak kabul ettiği halde sarhoşları cezaya ehil addeylemektedir.

Şu halde alkol, insan iradesini selbederek onu bir taahşuura sevkederemi demektedir.

Bir şair içiyor, bize bedialar yaratıyor da, bir seygar satıcı neden adam öldürüyor...

Tebriyeye, seviyeye, nihayet muhite taallük eden bu tezdallar biz alkolde değil, cemiyetin düzensizliğinde telif edebildiğimiz gün hakikate varmış ve bu yaraya parmak basmış oluruz.

Bence alkolü içkiler, kendisile mücadele etmek mecburiyetinde olduğumuz maddelerin başında değil, belki en sonunda gelir. Bilhassa, esrar, kokain, morfin, eroim gibi tesirleri çok vahim olan zehirlerle mücadele etmeliyiz.

İçtimâl hayatta menfi tesirler yapan başka deridler varken, içki ile uğraşmak garib olmaz mı?... Gece sabahlara kadar devam eden poker ve brig partilerinin menfi tesirlerine ne buyuruyor?... Hele verenin, frenginin hattâ sıtına ve trahomonun tedavi ve izaleleri gibi mühim mevzular dururken...

Bu bahis etrafındaki son sözüm şudur:

1 — İçki de her türlü keyif maddeleri gibi, tesirini kullanış tarzından alır.

2 — Cemiyet hayatında tazyik çemberi, hiçbir vakit istihlakî azaaltmaz. İnsanların memnu olan şeylere karşı farta ihtiyakı gözönünde tutulursa içki yasağı bilâkis sarfiyatın çok daha artmasına sebep olur diyebiliriz.

Bursada Tophane mahallesinde bakkal İsmail Yılmazlar:

— İçki devlete büyük bir gelir membaıdır. Her şeyden evvel bunu hesaba katarak diyebiliriz ki; içkinin kaldırılması hiç te doğru değildir.

Bir yasaklı müskiratı kaldırdığımız takdirde, kaçakçılığa bizzat sebebiyet vermiş olacağız. Müptelâlar gene alkol bulacaklar ve gene içeceklerdir. O halde niçin devlet hazinesi milyonlarca liralık varidatından mahrum kalsın!...

Bu ailenin 19 yaşlarında kadar tahmin olunabilen bir oğlu vardır. Hamallık yapan bu delikanlı sanki babasından tevarüs etmiş gibi, günlük kazancını içkiye yatırarak, aksamaları geç vakit nâralar atarak evlerine gelmektedir. Bu genç hemen her akşam — Ulan kapıyı aç diyerek annesine bağırarak ve bazan da 30-40 kuruş mukabilinde sabahın akşamı kadar tarlalarda çapa sallamak suretile evin nafakasını temine çalışan biçare kadıncığızı dövmektedir.

Bu acı müşahede karşısında sadece benim değil, bütün komşuların yüreği sızlamaktadır.

Yukarıda hülâsaten arzettiğim bu vak'a belki de; rakı yüzünden insanların düştükleri binbir acı felâketin en hafif bir nümunesidir.

Yeni ekmeç tipleri

Son günlerde muhtelif semtlerdeki fırınlarda yapılan teftiş ve kontrollarda yeni tip ekmeğin iyi pişirmediği ve kabarmadığı görülmüştür. Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü tecrübe mahiyetinde 475 gramlık yuvarlak ve 950 gramlık uzun ekmeği imal etmeği kararlaştırılmıştır. Bu tecrübelerden alınacak neticeler üzerine ekmeğin imalatı hakkında yeni kararlar verilecektir.

İçki aleyhtarları

(Baştarafı 1 inci sayfada)

alışmalarını temin etmeğe çalışmamız lâzımdır. Bu meyanda alkol derecelerini indirmek te faydalı olur.

Konya Fahrettinpaşa karışında 4 numaralı evde S. Gündoğu:

«İçki miyar taşındır» derler. Bu söz doğrudur. Mademki içki bazı kimselerde menfi tesirler yapıyor, binbir vak'alara sebebiyet veriyor, o halde onu kaldırmamız icab eder.

Eski şairler, edipler, içki lehinde birçok yazılar yazmış olabilirler. Sakat bir telâkkiye bağlanıp - mademki içki faydalı bir nesne imiş - diyerek bu iptilâyâ saplanmak çok kötü bir zihniyet olur.

İçki ile mücadele cihazlarını git gide kuvvetlendirerek Yeşilhâl Cemiyetine genç azalar kaydetmemiz lâzımdır.

Bursada Karuçişme fırını karşısında bakkal Ziya Bahar:

«İçki esas itibarıyla, iktisadî, içtimâl ve havatî durumumuzun sarsılmasına sebebiyet veren bir maddedir. Bu sebeple müskiratın men'î yerinde bir hareket olur.»

Gemlik okuyucularımızdan M. S.:

«İçkiye verilecek parayı Kızılaya verirek, zevkin en büyüğüne erişmiş oluruz kanaatindeyim.»

Hadımköy Ali Öztekin:

«İçki cemiyet topluluklarında ahenk ve samimiyeti tesis edebilir. Fakat, zararı bu faydasından kat, kat üstün olduğundan, zevk ve ahenği biz onda değil, başka yollarda aramalıyız.»

İzmit demiryolu Dursun Erol:

«İçkinin cemiyet hayatımızda husule getirdiği zararların ehemmiyetini hiç birimiz inkâr edemeyiz. İçki yüzünden işlenen cinayetle sönen hanumanların a-dedini ve bu iptilâyü yüzünden günlük kazançlarını meynane köşelerinde bırakarak evlâd ve ayallerini sefalet içinde yaşatan zavallıların mevcudiyetini düşündüğümüz zaman korkunç bir zarar tablosile karşılaşırız.»

En ufak kabahatten, en büyük cinayete kadar hemen her suç unsuru içinde küllün tesir ve alaâkasını sezmeğe mümkündür.

Hütlâsa içki; insan ve cemiyet için her bakımdan muzır ve tehlikelidir. Kaldırılmasına şiddetle taraftarım.»

İzmit okuyucularımızdan Esad İsaoglu:

«Esrar, eroim ve kokain gibi uyuşturucu maddeler nasıl yasak edilmişse, içkinin de menedilmesine şiddetle taraftarım. Eskileri bırakalım... Fakat bilhassa yeni nesil üzerinde müsbet telâkkilerle bu âfetin önüne geçelim...»

Hergün şahidi bulunduğum bir vak'ayı bir misl olarak Son Posta okuyucularına arzedeceğim:

Mahalleimizde, fakir ve üç kişiden mürekkep bir aile bulunmaktadı. Kadın; sabahın akşamı kadar 30-40 kuruş yevmiye ile ötede beride çarşıda, kocası; gençliğindenberi içki içmekten harab, bitkin ve çalışamaz bir halde bulunmaktadı.

Yani hamur yoğurmak, ekmeğin pişirmek, evi süpürmek gibi dahilli hizmetler bu eski alkolik tarafından yapılmaktadı.

Bu ailenin 19 yaşlarında kadar tahmin olunabilen bir oğlu vardır. Hamallık yapan bu delikanlı sanki babasından tevarüs etmiş gibi, günlük kazancını içkiye yatırarak, aksamaları geç vakit nâralar atarak evlerine gelmektedir. Bu genç hemen her akşam — Ulan kapıyı aç diyerek annesine bağırarak ve bazan da 30-40 kuruş mukabilinde sabahın akşamı kadar tarlalarda çapa sallamak suretile evin nafakasını temine çalışan biçare kadıncığızı dövmektedir.

Bu acı müşahede karşısında sadece benim değil, bütün komşuların yüreği sızlamaktadır.

Yukarıda hülâsaten arzettiğim bu vak'a belki de; rakı yüzünden insanların düştükleri binbir acı felâketin en hafif bir nümunesidir.

Yeni ekmeç tipleri

Son günlerde muhtelif semtlerdeki fırınlarda yapılan teftiş ve kontrollarda yeni tip ekmeğin iyi pişirmediği ve kabarmadığı görülmüştür. Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü tecrübe mahiyetinde 475 gramlık yuvarlak ve 950 gramlık uzun ekmeği imal etmeği kararlaştırılmıştır. Bu tecrübelerden alınacak neticeler üzerine ekmeğin imalatı hakkında yeni kararlar verilecektir.

Bu acı müşahede karşısında sadece benim değil, bütün komşuların yüreği sızlamaktadır.

Yukarıda hülâsaten arzettiğim bu vak'a belki de; rakı yüzünden insanların düştükleri binbir acı felâketin en hafif bir nümunesidir.

Yeni ekmeç tipleri

Son günlerde muhtelif semtlerdeki fırınlarda yapılan teftiş ve kontrollarda yeni tip ekmeğin iyi pişirmediği ve kabarmadığı görülmüştür. Belediye İktisad İşleri Müdürlüğü tecrübe mahiyetinde 475 gramlık yuvarlak ve 950 gramlık uzun ekmeği imal etmeği kararlaştırılmıştır. Bu tecrübelerden alınacak neticeler üzerine ekmeğin imalatı hakkında yeni kararlar verilecektir.

Doktor İ. Zati Öğet

Belediye karşısındaki muayenehanesinde öğleden sonra hastaların kabul eder.

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gi hedefe müteveccihen yapılacağı kestirmek kolay değil.

Acaba Suriye mi? Şimdiki halde, Almanya Suriye bahsinde lâkayyd görünüyör. Esasen, Suriyeye Giridden veyahud, daha yakın bir us olarak Rodostan doğrudan doğruya bir askerî sıçrama yapmak, mümkün görünmez. Buna teşebbüs için evvelâ Kıbrıs adasını ele geçirmeye zaruret vardır. Şu halde, belki Kıbrıs üzerine bir hareket melhuzdur.

Fakat, Suriyeye olduğu kadar Kıbrıs karşı da hareket kolay değildir. Bu ada, en yakın İtalyan üssü olan Rodostan 400 kilometre uzaktır. Bu dört yüz kilometreyi hava yolundan katetmek, bugünkü tayyare süratine göre, büyük bir iş değilse de bu kadar mesafeden bir kuvvet göndermeği lüzumundan çok fazla bir cür'et saymak lâzım.

Vakiâ, Kıbrıs, daha yakın bir İtalyan toprağı olarak Meis adası varsa da bir avuç toprak parçasından ibaret olan bu adayı bir hareket üssü değil, bir menzil noktası olarak dahî kullanmayı hatıra getiremeyiz.

Kıbrısın müdafası da İngiltere için, Giride nisbetle daha kolaydır. Ada, İskenderiye, Giridden çok daha yakındır. Tayyare ile Kıbrıs müdafaya yardım etmek, İngiltere için, Giride yardımdan daha kolay olabileceği gibi, İngiliz filosunun Kıbrıs etrafını denizden kontrolu daha az tehlikeli bir ameliyat temsil eder.

Bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler top-lanacağına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

(Baştarafı 1 inci sayfada)

gi hedefe müteveccihen yapılacağı kestirmek kolay değil.

Acaba Suriye mi? Şimdiki halde, Almanya Suriye bahsinde lâkayyd görünüyör. Esasen, Suriyeye Giridden veyahud, daha yakın bir us olarak Rodostan doğrudan doğruya bir askerî sıçrama yapmak, mümkün görünmez. Buna teşebbüs için evvelâ Kıbrıs adasını ele geçirmeye zaruret vardır. Şu halde, belki Kıbrıs üzerine bir hareket melhuzdur.

Fakat, Suriyeye olduğu kadar Kıbrıs karşı da hareket kolay değildir. Bu ada, en yakın İtalyan üssü olan Rodostan 400 kilometre uzaktır. Bu dört yüz kilometreyi hava yolundan katetmek, bugünkü tayyare süratine göre, büyük bir iş değilse de bu kadar mesafeden bir kuvvet göndermeği lüzumundan çok fazla bir cür'et saymak lâzım.

Vakiâ, Kıbrıs, daha yakın bir İtalyan toprağı olarak Meis adası varsa da bir avuç toprak parçasından ibaret olan bu adayı bir hareket üssü değil, bir menzil noktası olarak dahî kullanmayı hatıra getiremeyiz.

Kıbrısın müdafası da İngiltere için, Giride nisbetle daha kolaydır. Ada, İskenderiye, Giridden çok daha yakındır. Tayyare ile Kıbrıs müdafaya yardım etmek, İngiltere için, Giride yardımdan daha kolay olabileceği gibi, İngiliz filosunun Kıbrıs etrafını denizden kontrolu daha az tehlikeli bir ameliyat temsil eder.

Bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

bu mülahazalar bir tarafa, Kıbrıs adasını, Almanya'ya en mühim hedef olan Süveys kanalına yaklaşmak bakımından temin edeceği mühim bir fayda yoktur. Bu adanın yardımile Suriye hareketlerine müdahale gayesi de az varidirdir. Çünkü, Kıbrıs üzerine yapılacak bir hareketi, muvaffakiyet bakımından mümkün farzettığımız zaman dahi, bu iş olup bitinceye ve Kıbrıs'ta daha ileri bir hamle için üssü tesis edilip yeni kuvvetler toplandığına kadar geçecek zamanda Suriye mücadelesinin neticesi taay-

yun etmiş olacaktır.

Hergün

(Baştarafı 2 nci sayfada)

mak, diğer taraftan da Almanya ile olan münasebetlerini yeni bir tarzda düzeltmek üzere elinden geleni sarfettili. Mareşal, Fransızlığı bu hâlden mümkün olan asgari zararları çıkarmak için her şeyi yaptı. Fakat, hadisatın sürükleyip götürdüğü bir tarih gidişi vardır. Bugünkü İngilterenin verdiği kararlarla sınırlanarak bugüne kadar Fransayı Almanya mütemadiyen yaklaştırdı ve orada Avrupa birliği ve Avrupalı bir Fransız siyaseti fikirlerini kuvvetlendirdi.

Bugün Fransa, bu siyasette karar kalmış görünüyor. Hattâ, tahmin edebiliriz ki önümüzdeki günler, haftalar ve aylarda bu siyaset Fransada daha kuvvetlenecek ve bu memleket, tedricî surette, Avrupalılık davası için en ileri giden bir güçtür olacaktır.

Bugünkü müşahedelerimiz bu merkezdedir.

Muhittin Bişgin

Tarihten sayfalar

(Baştarafı 2 nci sayfada)

İkisinin de gözleinde asil ruhlar ışılıyordu. Ebülmuhamir kahrta-ran rakibinin ellerini derin bir sevgi ile avuçlarında sıkı ve cevab verdi:

— Hiçbir yere gidemem; sana olacak şey bana da olsun!

İkisi de öpüştiler, kılıçlarını sıyrdılar; kınarını asklarından çıkar-dılar; dizlerine vurarak kıldılar; fır-latıp atıldılar. Sonra atlarına bindiler; düşmanın üzerine, artık onlar için bir kefenden başka şey olmayan beyaz harmaniyelerini dalga-landırarak, yahn kılıç saldılar; ikisi de kahramanca öldüler.

Kadircan Kafı

RADYO

PERŞEMBE 12/6/1941

7.30 Saat ayarı, 7.33 Hafif parça-lar (PL.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Hafif parçalar (PL.), 8.30 - 8.45 Evin saati.

12.30 Saat ayarı, 12.33 Şarkı ve tür-küler, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Ka-rışık müzik (PL.), 13.15 Peşrev ve o-yun havaları, 13.30 - 14.00 Karışık müzik (PL.).

18.00 Saat ayarı, 18.03 Fasıl sazi, 18.30 Ziraat takvimi ve Toprak Mah-sulleri Borsası, 18.40 Radyo caz or-kestrası, 19.00 Konuşma, 19.15 Radyo caz orkestrası, 19.30 Saat ayarı, ve Ajans haberleri, 19.45 Dünya şarkı-ları, 20.15 Radyo gazetes, 20.45 Cho-pin'in eserlerinden (PL.), 21.00 Mem-letket postası, 21.10 Solo şarkılar, 21.25 Konuşma, 21.40 Radyo senfonî orkes-trası, 22.30 Saat ayarı, Ajans haber-leri, borsa, 22.45 Dans müziği (PL.).

İstanbul borsası

11/6/1941 açılış - kapanış fatları

CEKLER	Açılış ve kapanış
Londra 1 Sterlin	5.24
New-York 100 Dolar	130.50
Cenevre 100 İsveç. Fr.	30—
Madrid 100 Peşo	12

